РІК LVIII, Ч. 3 БЕРЕЗЕНЬ — 2001 — MARCH № 3, VOL. LVIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

www.unwla.org

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК LVIII **БЕРЕЗЕНЬ** **Ч. 3**

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англомовної частини — **Тамара Стадниченко**

Редакційна колегія:
Ірина Куровицька — (з уряду) — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Галя Горбач
Іванна Рожанковська
Марта Тарнавська

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003
Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США
Для членів СУА ... $ 25.00
Для інших передплатників ... $ 30.00
Поодиноке число ... $ 3.00
В країнах поза межами США ... US $ 40.00

Адміністратор: **М. Орися Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LVIII **MARCH** **№ 3**

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:
Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Iwanna Rozankowskyj
Martha Tarnawsky

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members ... $ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers ... $ 30.00
Annual subscription in countries other than USA ... $ 40.00 US currency
Single copy ... $ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Вітаємо Блаженнішого Патріярха Любомира Гузара ... 1
Богдан-Ігор Антонич. Ми виросли... ... 1
Тарас Шевченко. І досі сниться ... 1
Людмила Смоляр. Валерія О'Коннор Вілінська ... 2
Стефанія Павлишин. Вона народилася з піснею ... 5
Дарія Маркусь. У пошуку нових дороговказів ... 7
Олександер Олесь. В небі жайворонки в'ються... ... 9
Оксана Бризгун Соколик. Перший день весни ... 9
Our Life
Canada Honors WFUWO ... 10
Iryna Kurowyckyj. From the desk of the President ... 10
Compensation to Victims: Are You Eligible? ... 11
News From UNWLA Headquarters ... 12
Martha T. Pelensky. Eco Newsletter ... 13
Cooky's Corner. Apricot Nut Bars ... 15
Ihor Magun. Doctor, Could It Be My Thyroid? ... 16
Ihor Magun. Stereotactic Breast Biopsy ... 16
Новини Головної Управи ... 17
Голова СУА Ірина Куровицька ... 17
Вісті з Централі ... 18
Ірена Чабан. Засідання Головної Управи СУА ... 19
Діяльність округ і відділів ... 23
Збори відділів ... 25
Відійшли у вічність ... 27
Добродійство ... 29
Нашим дітям ... 34
Смачного! ... 36

Ілюстрації Дарії Наумко.
Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: Валерія О'Коннор Вілінська.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів,статтей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріялів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріяли і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторові".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2000 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

З ГЛИБОКОЮ ПОШАНОЮ ВІТАЄМО БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА, ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, КАРДИНАЛА ВСЕЛЕНСЬКОЇ ЦЕРКВИ ЛЮБОМИРА ГУЗАРА!

ПРОВІД І ЧЛЕНСТВО СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Пам'ятник Т. Шевченка у Львові. Світлив Володимир Грицин.

Ми виросли у спадщині Твоїй, як в сяйві сонця листя,
У куряві воєн, у мряці буднів час Тебе не зрушив.
Твоє наймення, мов молитву, кладемо на стяг,
Бо знаємо, що, мов тавро, понесемо в життя
Печать Твоїх палючих слів, що пропекла до дна нам душі.

Богдан Ігор АНТОНИЧ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

І ДОСІ СНИТЬСЯ

І досі сниться під горою,
Між вербами та над водою
Біленька хаточка. Сидить,
Неначе й досі, сивий дід
Коло хатиноньки і бавить
Хорошеє та кучеряве
Своє маленькеє внуча.
І досі сниться, – вийшла з хати
Веселая, сміючись, мати,
Цілує діда і дитя,
Аж тричі весело цілує,
Прийма на руки і годує,
І спать несе. А дід сидить
І усміхається...

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Людмила СМОЛЯР

ВАЛЕРІЯ О'КОННОР ВІЛІНСЬКА – ПИСЬМЕННИЦЯ І ГРОМАДЯНКА, ЩО ЛЮБИЛА БЕЗ КРАЮ

Бувають небуденні люди, які вміють жити так, що навіть найближче до них суспільство пізнає їх лише по смерті... Живуть собі тихо, з любов'ю служать високій ідеї, беручи неабияку практичну участь у великому загальному ділі, своє життя перевивають безконечно відданим коханням до свого найближчого друга і, не схибивши з довгого тернистого життєвого шляху, відходять у вічність, відходять якось несподівано, але приймають смерть саме в ту хвилю, коли або виконали щось зі свого земного обов'язку, або... втратили мету дальшого існування.

І ось лише ця надзвичайна гармонія смерті з таким моментом життя привертає більшу увагу суспільства. Лише тоді задумуються над їхнім життям, згадують їх з глибоким жалем, схиляються з пошаною, хочуть більше пізнати його духовний світ, віддати належне...

Саме до таких особистостей належала Валерія О'Коннор-Вілінська (1866–1930), яка сама давала людям багато, але від них не хотіла брати нічого. Розголосу уникала, а тому і не була так широко відома, хоча того варта була і як письменниця, і як громадська діячка. Надзвичайно влучно схарактеризував її професор В. Антонович, який близько знав Валерію О'Коннор-Вілінську: "Мімоза — ніжна, запашна квітка, що стільки насолоди дає людям, але сама від єдиного дотику людської руки соромливо стулює свої листочки і хилить голівку".

Перша згадка про Валерію О'Коннор-Вілінську з'явилася в "Новій хаті" з сумним повідомленням про трагічну смерть, згодом, через три роки по тому надруковані були спомини Хариті Кононенко, до цього додалися спомини Антона Торського, які так і залишилися в рукописах, а втім... А втім ця письменниця і громадянка заслуговує на нашу пам'ять, як і сотні інших жінок, що належать до золотого скарбу української нації, української культури і який буде ще яскравіше світити нам, якщо ми спроможемось його поцінувати.

Валерія О'Коннор народилася в родині багатого дідича О. О'Коннора на Полтавщині 9-го грудня 1866 р. Дитячі роки провела в маєтку батька у товаристві своїх чотирьох братів. Батько письменниці ірландського походження, був людиною поступовою й демократичною. Демократичних поглядів дотримувалася і мати з роду Лисенків, а тому діти мали вільний доступ до села та до товариства своїх селянських однолітків. Серед них маленька Лора навчилася говорити народною мовою, приглядалася до народних звичаїв, які потім так гарно описала в своїх оповіданнях. У восьмикласній жіночій гімназії у Києві вона здобула освіту, однак значно більший вплив, ніж школа, справило на неї оточення, в якому жила. Родини Лисенків (композитор М. Лисенко був одружений з старшою її сестрою Ольгою), Старицьких, Косачів, Житецьких та інших визначних українців тодішньої Київської громади, серед яких жила дівчина, витворили її світогляд та сформували розум і душу. Найближчими приятельками письменниці з дитячих років була Людмила Старицька-Черняхівська та Леся Українка. Свого першого вірша дванадцятилітня Лора присвятила Людмилі Старицькій. Живучи у Києві, в атмосфері музики, театру, літературних дебатів, Валерія рано починає пробувати свої сили на літературному полі. Часто писала сама, але часом разом з Людмилою Старицькою складали вірші, оповідання, п'єси, які тут же і виставляли на думку громади. Вона часто була присутньою при складанні відомого українського словника та дискусій про українську мову, які при тому відбувались. Вочевидь, ще з тих часів сформувалося те шанування мови та прагнення зберегти чистоту її, яке реалізувала у своїх творах.

Закінчивши гімназію, Валерія повернулася знову на село й тут уже свідомо почала вивчати народне життя та звичаї. То був час особливої віри в народ, прагнення служити йому і, багато освічених жінок бачили своє покликання в про-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

світницькій діяльності. Дев'ятнадцятилітньою дівчиною Валерія відкриває у рідному селі українську народну школу і лише визначне становище її родини зберігає її від тих наслідків, які в ті часи загрожували кожному, хто наважувався вчити української мови. Дуже скоро місцева поліція у приватний спосіб попередила старшого брата Лори, що вона опинилась під так званим "негласним надзором". Та родинні обставини, продаж по смерті батька маєтку примушують письменницю і без того виїхати з села.

Розпочинається новий етап життя Валерії, який пов'язаний з містом Харковом. Вона стає вчителькою аритметики та географії у жіночій середній єпархіяльній школі. Консерватизм та проросійська атмосфера у школі гнітить молоду, здібну дівчину, але вона знаходить собі відповідну атмосферу поза школою. Невдовзі довкруж неї збирається гурток поступової молоді, зокрема студентів Харківського технологічного та ветеринарного інститутів. Вона починає співпрацювати у поступовій газеті "Харьковские ведомости" і містить там цілий ряд оповідань та театральних рецензій. Особливо звертають на себе увагу її етнографічні оповідання "Дід Явтух", „На гробках", „На свят вечір" та інші. Друкувались вони російською мовою, але так яскраво передавали народний кольорит та звичаї, що не губили свого значіння. Займаючись літературною справою, не полишає Валерія справу просвіти народу. Вступає до Харківського товариства поширення письменности і надзвичайно багато уваги приділяє роботі комітету у справі народних і сільських бібліотек при товаристві.

Одружившись з Олександром Вілінським, Валерія виїздить за кордон. Її чоловік продовжував там свої студії, спочатку в Берліні, потім у Швайцарії. Саме тут береться письменниця до докладного вивчення французької мови, починає робити переклади французьких поетів. Захоплюють її Беранже, Верлен, Гюго. 1907 р., повернувшись до Києва, Валерія починає співпрацювати у Літературно-Науковому Віснику (Л.Н.В.), а згодом стає співредактором журналу "Сяйво". У Л.Н.В. містить свої поезії, переклади, оповідання та театральні твори. Її повість "Скарб" побачила світ лише в галицькому виданні Л.Н.В., бо з київського цю повість вирізала московська цензура. З її театральних творів того періоду найбільш відомі: "У предсідателя", мініятюра "Візит" та "Сніговий баль".

Найбільшої популярности принесли Валерії у її київський період (1907–1918) майстерні сценічні імпровізації "Вечори старовинної музики", які використовував М. Лисенко для музичних етюдів. Після одного із таких концертів, що проходив у Київському Дворянському зібранні, М. Садовський попрохав В. О'Коннор написати п'єсу. І триактова п'єса "Сторінка минулого", надрукована в "Сяйві", йшла в театрі М.Садовського. Успіх п'єси був зрозумілий, адже авторка змальовувала життя українських дідичів, яке так добре, живучи в тому оточенні, вона знала. Друга більша п'єса на 4 дії " У путах" виявилася надто важкою для постановки.

У цей же київський період (1908 р.) поставлено й першу українську дитячу п'єсу В. О'Коннор-Вілінської — "Марусину ялинку". До того часу не було в українській літературі ні одної дитячої п'єси, і вона перша торує ту дорогу – починає писати п'єси для дітей. Вона й пізніше звертала особливу увагу на дитячий театр і написала дитячі п'єси: "Подруги", "У школі", а вже на еміграції переробила вірш Шевченка для дитячої вистави "Сирітка" (надрукована в "Світі Дитини") та написала дуже влучну дитячу п'єсу "На свій шлях", що в 1932 р. йшла з успіхом у Празі.

Демократизація суспільства, що відбулася після перемоги лютневої революції, відкривала нові обрії для України, і Валерія О'Коннор-Вілінська, як і багато інших свідомих українок, активно залучилася до політичних акцій молодої держави. Разом з іншими жінками вона взяла участь в організації різноманітних з'їздів, конференцій. Особливо напружена робота видалася жінкам в організації Всеукраїнського національного Конґресу – форуму, якого не знала вся попередня українська історія. До Києва мали з'їхатися делеґати від селян, військових, робітників. Цих людей кудись треба було помістити, і Валерія О'Коннор-Вілінська займалася влаштуванням прибулих делеґатів на Конґрес. 8 квітня 1917 р. Конґрес обрав новий склад Центральної Ради і представницею соціал-демократії в українському парламенті стала Валерія О'Коннор-Вілінська.

Наступним серйозним випробуванням жінок-депутаток була організація Дня Національного Фонду, який мав поліпшити фінансовий стан Центральної Ради. На долю Валерії

О'Коннор-Вілінської випало завдання з улаштування вистав та читань по театрах. Згодом вона продовжувала свою працю в міністерстві освіти, в департаменті мистецтва, де вела театральний видавничий відділ. Ця спільна напружена робота жінок в Центральній Раді дала Валерії не тільки досвід політичної діяльности, але і силу жіночої єдности, спільної праці, яка стала їй у пригоді на еміграції і якій вона вірно служила до самого кінця.

Восени 1918 р. Валерія О'Коннор-Вілінська разом із чоловіком виїхала з Києва до Швайцарії і вже не повернулася більше на Україну.

Життя жінок еміграції не було простим, але вони не змарнували часу і виконали наданий їм історією обов'язок пропаґувати українську справу. Перебуваючи на еміграції, спочатку в Швайцарії, потім у Відні, а від 1922 р. в Чехії, не кидає В. О'Коннор-Вілінська літературної праці. У Відні береться до писання свого великого роману "На еміграції", який має багато автобіографічного матеріялу, подій, поглядів та думок і який і сьогодні залишається цінним матеріялом для істориків. Утім, письменниця встигла закінчити лише перший том. Написання наступного, що мав охопити найцікавіший період еміграційного життя перервала смерть її чоловіка.

Опинившись за кордоном і втративши можливість працювати на рідному терені, Валерія О'Коннор-Вілінська бачила, що час приневоленого перебування за кордоном мусить бути використаний для об'єднання українського жіноцтва, що опинилося в еміграції, з існуючими жіночими організаціями та поширення інформації про українську справу в міжнародніх жіночих колах. В 1921 р. у Відні, під головуванням В. О'Коннор-Вілінської, засновано Українську Національну секцію Міжнародної Ліґи Миру і Свободи. До складу управи на той час увійшла Оксана Храплива-Драгоманова, доктор Надія Суровцова, Івга Лоська, Олена Залізняк, Оксана Лотоцька, Марія Токаржевська, Ольга Галаган. За сприянням О. Вілінської українська секція у складі 20 жінок брала участь у роботі Віденського жіночого конґресу 1921 р. та вийшла з пропозицією прийняти її як дійсного члена цієї організації. Цей урочистий акт відбувся одразу після відкриття Віденського Конґресу – при гучних оплесках президентка Ліґи Місс Аддамс представила Українську секцію конґресові, заявляючи, що вона стає дійсним, повноправним членом Міжнародної Ліґи. Таку ж овацію українським делеґаткам улаштували численні гості, приявні у великій залі, що містила 4000 осіб різних націй. На цьому ж конґресі українська делеґатка промовляла в справі охорони меншостей. У дальших роках українки брали участь майже в усіх конґресах та нарадах міжнародної Ліґи Миру й Свободи.

1922 р. Валерія О'Коннор-Вілінська разом з чоловіком переїздить до Чехословаччини, яка на чверть століття стала центром української політичної еміграції з Великої України. У Подєбрадах — цьому осередку української еміграції, — бере письменниця живу участь у всіх подіях громадського життя. Гуртуються довкруж неї і старші і молодші і нераз, за її порадою, з-під її руки виходили різноманітні і вдалі почини. Наприклад, коли Ліґа Миру і Свободи в 1923 р. влаштувала "Літню школу" в Подєбрадах, Валерія О'Коннор-Вілінська зорганізувала жінок та представила українську виставку й виступ українського хору. За її ініціятивою створено в кінці 1924 р. в Подєбрадах Союз українок-християнок для моральної та культурної праці серед українців. Разом із письменником М. Левицьким вона улаштовує дитячий клуб, а пізніше й приватну гімназію, робить вистави і навіть спеціяльно пише п'єсу для місцевих аматорів "По товариськи". Співпрацює з журналом "Нова Україна", де друкує переклади та оповідання, і більшу повість з життя українського села вже з часів революції "Понад Сулою". Коли починає прокидатися життя на Підкарпатті і виходить там дитячий журнал "Пчілка", В. О'Коннор-Вілінська стає однією з перших співробітниць та пише для нього цілий ряд дитячих оповідань. В той же час містить свої оповідання та дитячі спогади й у "Світі Дитини". Видає окремою брошуркою написане вже раніше "Первісне життя людини", популярну розвідку про кам'яний вік. Особливо турбує її брак літератури для молоді та дитячих п'єс. В останні роки життя пише триактову п'єсу для молоді "Весна", що планується для вистав у старших клясах гімназій. При її співучасті повстає у Подєбрадах термінологічна комісія, у якій вона віддано працює до останку.

Закінчення на стор. 28

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

НАША СУЧАСНИЦЯ

Стефанія ПАВЛИШИН

ВОНА НАРОДИЛАСЯ З ПІСНЕЮ

Марія Байко належить до найвидатніших українських співачок. Утім, її неможливо оцінювати за звичайними стандартами вокального виконавства. Є у Марії Байко щось унікальне, особисте, неповторне: це незвичайна музикальність, витончений слух. Спів Байко є природній, вільний, вона з тих людей, про яких кажуть, що вони народилися співаючи.

І дійсно, про цей зв'язок з довколишньою природою і з народними джерелами свідчить її життєпис – місце народження, Батьківщина і батьки. Вона виросла на мальовничій, чарівній Лемківщині, в селі Яблониці коло Сянока, з її горами, річкою, лугами, з капличкою і церквою під старими деревами, серед давніх звичаїв і обрядів християнського люду, з оригінальними колядами і святковими віншуваннями, з водохрещенням на льоду, з необмежено багатими народними співами.

Батько, Яків Байко, був свідомим селянином, що закладав в селі "Просвіту". Два хори в одному селі – дорослих і дітей – свідчать про виняткову музикальність його мешканців. Але на сестер Байко – їх було п'ять дівчаток, на їхній шлях до музики безпосередньо вплинув м'який, щирий, душевний спів матері.

Радісне, соняшне дитинство стало для них не лише чарівним спогадом, а підставою всього дальшого життя, нелегкого шляху спершу боротьби за існування, а згодом за втілення своєї мети в музиці. Адже це життя в гармонійному злитті з рідним сільським побутом і природою було різко, брутально перерване війною та примусовим виселенням.

Трагічна смерть батька вже на Львівщині стала відразу зворотнім моментом у їхньому шляху: хоч всі п'ять співали прекрасно – чисто, без супроводу, без підготовки і школи, три сестри вибрали музику як свою єдину професію: Марія, Ніна і Даниїла. Закінчили Львівське училище, потім консерваторію. Домоглися тут створення кляси бандури, але самі ніякого акомпаніяменту не потребували.

Вже на початку 1950-х рр. юні сестри Байко створили тріо, якому ніхто не міг дорівняти. Напевно, допомогло їм навчання у доцента Одарки Бандрівської, яка передала їм незрівнянну італійську школу співу bel canto Соломії Крушельницької. Але, мабуть, ще більше спричинилася виняткова витонченість музичного слуху, вміння не тільки передавати, але вслуховуватися у кожен звук – одне слово, співати вільно, безпосередньо, як птиці.

Байдуже, чи сестри Байко співали народні пісні, чи композиторські обробки, чи оригінальні твори професіоналів, у них захоплювала широка гама витончених нюансів, часто на дуже тихому динамічному рівні – piano. Спеціяльно для них писали свої твори Кос-Анатольський, Козак та інші композитори. Сестер Байко знала не тільки Україна, але й цілий колишній Радянський Союз, двічі вони концертували у США. У 1959 р. отримали звання народних артисток України. Але не всі сестри живуть в одному місті, тому виступають разом щораз рідше.

Провідним голосом у тріо є, зрозуміло, сопрано. Марія Байко з чудовим чистим ліричним голосом почала свої сольні виступи ще студенткою консерваторії, а систематично – від кінця 1950-х рр. Незабутньою була її поява на сцені Львівського театру у ролі Мавки в опері В. Кирейка "Лісова пісня". Такої героїні з гармонійним злиттям зовнішности і ніжного співу, що ніби випливав з довкілля, ми більше не

бачили тому, що Марія Байко не прийняла пропозиції дальших ролей і назавжди залишила оперу.

Та, може це й на краще. Адже постатей Мавки в операх небагато, жанр це умовний, особливий, штучний порівняно з тими нахилами, які мали сестри Байко. Марія ж зайняла особливу позицію серед солісток камерного співу своїм винятково ліричним, м'яким природнім голосом. Її незрівнянне знання народних пісень, особливо лемківського фолкльору, дає змогу видобути з забуття, або й вперше подати, його оригінальні зразки, чого ніхто інший не міг би зробити.

Марія Байко організує теж драматичні концерти, створює програми із старовинних галицьких романсів (Матюка, Січинського, Лопатинського, О. Нижанківського), стрілецьких пісень (Гайворонського, Вінцковського-Ярославенка), репресованих композиторів (Барвінського, Кудрика, Фільц, Флиса), пісень з різних регіонів України, інших народів світу, зокрема кавказьких, прибалтицьких тощо.

Виступаючи спочатку з піяністкою Т. Лаголою, а потім з Я. Матюхою, вона співає теж оперний репертуар для лірико-кольоратурного сопрано – Россіні, Белліні, Доніцетті, романси Шуберта, Шумана, Брамса, пісні Лисенка, Людкевича, Барвінського, а також вокальні твори на ліричну поезію Тичини (Лесі Дичко), на японські вірші (М. Колесси), особливо ж обробки українських народних пісень. Неповторне враження справляють жартівливі лемківські пісні взяті з щоденного побуту, який вже не існує, у її особистому або в гурті з сестрами виконанні.

Захоплення цими оригінальними зразками фолкльору, а може й ще майже дитяче усвідомлення його безповоротного зникання привело Марію Байко до збирацької праці. Вона записувала ці пісні від переселених лемків ще від часів свого навчання в музичному училищі, кільканадцятирічною дівчинкою.

Упродовж років Марія Байко готує малу антологію лемківської пісні за жанрами: обрядові (колядки і щедрівки, бо вони ніколи не видавалися), про кохання і побутові (насамперед родинні), балади і жартівливі. Разом близько 600 пісень. Це мелодії з текстами, до того ж з варіянтами різних наспівів.

Тут варто відзначити, що Марія Байко знайшла мало не всі мелодії до текстів "Лемківські народні співанки", видані Лемко-Союзом у Клівленді в США у 1935 році. У цій збірці 100 текстів без музики, і мелодії до них М. Байко у більшості відтворила з власної пам'яті.

Отже, це унікальна нагода зберегти фолкльор розсіяних по світі лемків. Ніхто, крім нашої співачки, не міг би цього зробити і за всього бажання вже не здійснить, бо немає людей, які б це знали. Марія Байко працює над лемківським фолкльором кількадесять років, і для видання цієї готової до друку роботи потрібен тільки спонсор.

Закладена ще батьком в дитинстві громадська свідомість спонукала Марію Байко й до величезної праці над збереженням української професійної музики. Вона приготовила до друку (також ще не видані) збірки солоспівів Січинського, Остапа і Нестора Нижанківських, Матюка, Лопатинського, Ярославенка, обробки народних пісень Людкевича, репертуар славних співаків, зокрема О. Мишуги.

Збірку початку століття "Ще не вмерла Україна", яку уклав для фортепіяно Денис Січинський, М. Байко у співпраці з Я. Матюхою переробила для голосу соло з фортепіянним супроводом. Відновлення цих найпопулярніших українських пісень у наш час мало б велике значення для збереження національних традицій і для патріотичного виховання. Але знову ж – справа видання. Інакше багатолітня праця визначної артистки, яка відриває цінний час від концертів і навчання, піде намарне.

Марія Байко як професор консерваторії виховала понад 40 вокалістів (зокрема, її колишня студентка Люба Шипчик працює у США). Могла б наша заслужена співачка "спочити на лаврах", адже має вже всі можливі найбільші нагороди України, з яких найважливішою є премія ім. Т. Шевченка. Але її, справді, творча вдача не знає супокою. Вона завжди в дії і не тільки у музичній сфері. Активна громадська діячка у Товаристві української мови та "Лемківщині", М. Байко все ж, насамперед, має заслуги як пропаґандистка українства через пісню.

За радянських часів вона сміливо виконувала твори репресованих та переслідуваних авторів. Окрім Барвінського, Кудрика, Фільц, Флиса, це обробки українських народних пісень киянина Льва Ященка. Вона постійно їздить з концертами і консультаціями як до великих, так

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

до найменших місцевостей. У 1999 р. вона виступала у Франції з нагоди Днів української культури.

Час немов зупинився перед Марією Байко і не вплинув на її чудовий голос. Нераз дивуєшся, як це співачка її віку може так бездоганно і переконливо виконувати складний репертуар, чаруючи авдиторію незрівнянним pianissimo, витонченою гамою відтінків інтерпретації. І вслуховуючись, розумієш: це поєднання природних даних – виняткової музикальности і краси голосу з майстерним володіння ним. А до того додається величезна безупинна праця, бо співак мусить вчитися до кінця своєї карєри, як, зрештою, кожна повноцінна людина.

Наприкінці цієї розповіді про незвичайну артистку і людину доречним будуть найкращі побажання їй з нагоди 70-річчя. Важко у це повірити – вона народилася 2 березня 1931 року і ніколи цього не приховувала. То ж побажаймо їй всього найкращого, здійснення задуманого і вимріяного нею!

Дарія МАРКУСЬ

ШУКАЮЧИ ЗА НОВИМИ ДОРОГОВКАЗАМИ: УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В АМЕРИЦІ СЬОГОДНІ

Закінчення, поч. ч.2

В 90-их роках знов почався після довгої перерви новий доплив імігрантів з України. І знов повторення тих самих проблем: відносини нової і старої імміграції та збереження при українській громаді в Америці родженого покоління.

Сьогодні Україна могла б і повинна відігравати активну ролю в збереженні діяспорних українських громад, але не буду зараз зупинятися на цьому. З України ми маємо нових імігрантів, які не виявляють особливого зацікавлення в збереженні української громади. Вони ані не входять до існуючих товариств, ані не створюють своїх нових. Тут і там щось діється, але дотепер воно було дуже спорадичне, нетривке. А громада без організаційної мережі не існує. Дві інституції, де новоприбулі учащають, це ті церкви, які зберегли український характер – мову, обряд, календар та банки-кредитівки. Школи і молодечі організації, які, здавалося б, повинні бути першими, що притягають новоприбулих батьків, не є магнетичними. Можливо, те, що всі наші організації спонсоровано власними силами і всюди треба платити датки, не відповідає людям, які приїхали сюди заробити грошей. Імовірно з боку старшої імміграції не докладено відповідних зусиль їх притягнути. У кожному разі, між цими двома таборами існує атмосфера напруження і недовіри.

Щодо тут народженої молоді, то давні аргументи, які промовляли і до розуму, і до емоцій, мовляв нещасна Україна потребує нашої допомоги, сьогодні вже не спрацьовують. Коли на Україні олігархи з мільйонними, якщо не мільярдними рахунками в світових банках, то чому ми маємо звертатися по допомогу для бідних дітей-сиріт, студентів тощо? Раціонально дивлячись, а наші діти в цьому випадку є великі раціоналісти, ми 50 мільйонів людей не порятуємо. Це – завдання держави.

Які аргументи можуть промовити до молодшого покоління? Це, передусім, представити нашу громаду як корисну для них самих, для їхніх дітей. Дитина українських батьків іншої етнічної ідентичности не буде мати, навіть якби того прагнула. Пригадую розмову в Києві з одним знайомим, який мав досить високу позицію за старого режиму, сам українець, але ніколи в житті він по-українськи не говорив: "А от прієду в Москву, а там ґаварят – хахол прієхал". І тут, в Америці, ми можемо бути "хахлами". Українці люблять скаржитися, нарікати. Може, це і є наслідок того "тавра бездержавности", про яке писав Богдан Цимбалістий. І складається враження, що ми невдахи. Ми думаємо, що коли ми бідні, то нас пожаліють, і нам буде ліпше. Але як ми, так і всі в світі люблять приставати до сильних, удалих. В історії України, а навіть і в історії українського поселення в Америці, було багато блискучих постатей, багато вийняткових подій і досягнень. Але історії ми не любимо. З одного боку, з неї робимо пропаґандивну площадку, а з другого – просто її ігноруємо, не вивчаємо і не знаємо. Скільки з нас, а тут у більшості присутні

виростали вже в Америці, вчили в українській школі історію поселення українців в Америці? What you don't know, cann't hurt you, як каже приповідка. У цьому разі те, що його ми не знаємо, не має на нас впливу.

Повноцінна людина знає, хто вона є. Ідентичність є ключевою для здорового психологічного розвитку і вона починається від батьків, маючи велику історичну спадщину тої людської специфічної спільноти – народу, до якого ті батьки належать. Мене можуть звільнити з праці, виселити з хати, виписати з товариства, але з українства мене ніхто не викине, не виселить, не випише, бо це моє приречення, це, звідки я починаю своє "я". А як довго те моє "я" буде функціонувати, це вже залежить від мене.

Сьогодні ми знаємо, що дитина, яка виростає в двомовному оточенні, яка змалку спостерігає різні культурні прояви, набагато краще розумово розвивається і пристосовується до довкілля, ніж дитина, яка є одномовна і не має багато нагод для досвіду в різних культурно відмінних обстановках. Український досвід в житті дитини – це поширення її гуманітарного знання, збагачення її інтелектуального та духового світу.

І тут я бачу велике завдання Союзу Українок. Нам треба створити таке середовище, де жінки знаходили б той товариський контакт, який є таким важливим стимулом в суспільному спілкуванні. Це значить усвідомлювати не тільки своїх членів, але через них і цілу громаду, що належати до української громади – це не бути в ґетті, як ми це залюбки характеризуємо, а користати з нових альтернатив світогляду, бути собою в повному розумінні цього слова.

А коли ми переорієнтуємося на себе самих в своїй діяльності, чи Україна відіграє ще якусь ролю в нашому житті? Безперечно. Це наше духовне джерело. Але ми також мусимо собі усвідомити, що наше коріння вже і тут вросло і що на Україну ми повертатися не будемо. Це так, як було недавно в некролозі в "Chicago Tribune" про українця – "видатного українського діяча" – хоча мушу признатися, я його прізвище вперше вичитала в газеті, хоч і живу в Чікаґо. Написали, що він був дуже відданий Україні, але навіть після проголошення незалежности відвідати Україну не збирався.

Мабуть найкраще це підсумував наш ґеніяльний "діяспорник" – Тарас Шевченко:

"Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні,..
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую збудять...
Ох, неоднаково мені!"

Якщо ми підемо шляхом асиміляції, такі сентименти до майбутніх поколінь в Америці не стосуватимуться. Наразі наша громада бажання добровільно асимілюватися ще немає. Та дивні речі часами приходять крадькома.

Сьогодні громада, зачудована подіями в Укрaні, може, не звертає належної уваги на зникнення діяспорних організацій та діяспорих проєктів. Отже, є загроза, що ми запізно прокинемося і усвідомимо, що ми таки запізно проснулись. Запобігти цьому можна. Саме такі організації як Союз Українок, через свою 75-літню працю доказав, що ця організація здібна здолати перепони між ґенераціями та іміґраціями, як на це вказують молодечі відділи та англомовні відділи. Ба більше, Союз Українок вміло вмів оминути чвари та незгоди, які так часто вибухали в нашій громаді. Сам факт, що організація перетривала такий довгий час, вказує на те, що вона зуміє зберегти себе і надалі і тим самим допоможе зберегтися і українській громаді в Америці.

Доповідь, виголошена на конференції, присвяченій 75-літтю СУА 3 грудня у Вашінґтоні.

У журналі "Сучасність" за січень опублікований повний текст інтерв'ю Анни-Галі Горбач з Оксаною Пахльовською, яке у скороченому варіянті надруковане у грудневому числі "Нашого Життя".

СПРОСТУВАННЯ

У "Нашому Житті" за листопад 2000 р. у статті Марти Тарнавської "Жадоба слави, або здійснена мрія Марії Башкірцевої" 5 стор., права колонка, 4-ий рядок знизу після слів "...окремою книжкою треба читати: "а новий англомовний переклад щоденника, зроблений Филис Кенбертер, вийшов 1997 року під промовистою назвою:" Я найцікавіша книжка з усіх" (I am most interesting book of all...)" і далі за текстом.

Перепрошуємо шановного автора і читачів. ***Ред.***

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Олександер ОЛЕСЬ

В небі жайворонки в'ються,
Заливаються-сміються,
Грають, дзвонять цілий день,
І щебечуть, і співають,
І з весною світ вітають
Дзвоном радісним пісень.

Ось вони на землю впали.
Щось шепнули їй, сказали.
І розтали знов у млі...
І щоб глянути на диво,
Виглядають полохливо
Перші проліски з землі.

Оксана БРИЗГУН-СОКОЛИК

Присвячую моїй Мамі.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ВЕСНИ

Прийшла весна. Перший день, так довго очікуваний в нашій хаті нами, – дітьми. Бо ж була спеціяльна церемонія.

Пригадую, була ще маленькою, мама місила дріжджеве тісто. Росло воно коло печі, а ми зі сестрою в очікуванні чогось надзвичайного боялися навіть заглянути до миски, щоб "не сіло"... Нарешті! Мама ставала коло стола, відрізала кусочки тіста, качала на довгі "рольочки" і в'язала тістом вузлик. Виходило чудо, маленька пташка, долішня частина вузлика – хвостик, який мама ножиком розрізала на дрібненьке "пір'ячко", до горішньої частини встромлювала дві родзинки – "очка" і о, диво, перші пташки прилетіли... Мама ще щось таємне робила і - пташки в піч! За якийсь час чотири пташки церемоніяльно витягалися з печі.

Тато перший вибирав собі свою, тоді старша сестра, за нею я, а накінець – мама. Всі обертали пташку і шукали "щастя", мама ж бо потаємно вкладала до пташки грошик "на щастя на цілий рік"... Скільки-то радости було, а скільки щастя коли я знайшла щасливу пташку... І звідки цей звичай походить? Ми ж собі бажаємо перед новим роком "щастя на Новий Рік"...

Прийшов час, коли я приходила додому зі школи, і вся хата пахла вже спеченими пташками. Всі чотири пташки чекали на тарілці на наш прихід. А потім пеклися п"ять пташок, пізніше шість, а там сім...

Я допомагала приготовляти, а далі й сама перебрала святкову функцію. Наші сини чекали на цей день і з радісним "Пташки прилетіли" бігли до своїх дідуня і бабуні...

Як давно бачила я щасливі очі бабуні, яка цілувала своїх онучат за "пташки," а може за те, що не забули звичай Її Мами...

І ось знову надходить двадцять перше березня. Як і дотепер, міситиму тісто та рахуватиму, скільки цього року треба пташок. Хоч Мами вже давно немає з нами, наші сини, напевно, знову, як завжди, з усмішкою скажуть: "Як би бабуня втішилась, коли б ми принесли їй першу пташку".

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LVIII | MARCH 2001 | Editor: TAMARA STADNYCHENKO

CANADA HONORS WFUWO

Pictured at left is a new postage stamp recently issued by the Canadian government. The stamp recognizes the manifold achievements of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations and its impact on women in Canada and throughout the world. We congratulate WFUWO for this well deserved tribute.

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

The Role of Volunteering

"Society needs to recognize and promote volunteerism as a valuable activity. They must facilitate the work of volunteers, and encourage voluntary action at home and abroad... by calling upon volunteers and building partnerships with civil society, governments can help increase the efficiency of public services, and insure that they reach more people". (UN Secretary General, Koffi Annan at the Opening Ceremony of the International Year of Volunteers, Nov. 28, 2000)

The thirty-ninth Session of the Commission for Social Development, held at the United Nations from February 13 to March 2, 2001, for the first time took up the theme of volunteering as a subject for substantive discussion.

It was said that volunteering is both habits of the heart and civic virtue. It is an action deeply rooted in the human spirit with far reaching social and cultural impact. Being concerned with responding to the needs of others is evidence of highest human motivation.

Human beings help each other out of love and compassion; we are what we give. By caring and sharing, we become more fully human. Volunteering has been a major component of human behavior throughout civilization.

Volunteerism is not a nostalgic relic from the past, something doomed. Today, it is alive and well and flourishing. The more contemporary words for caring and sharing are participation and responsibility, and these are at the very heart of active citizenship.

Volunteering takes many shapes and forms; it provides a strong platform for reconnecting people who have become increasingly divided and lonely with people who are looking for ways to be helpful. Volunteering is defined by tasks and duties and should be enjoyable; there is an opportunity to meet friendly people. The expectations of volunteers are generally clearly fulfilled.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

Voluntary involvement is part of democratic culture in various areas of society. The level of volunteering varies, depending on circumstances and needs of the moment. Calling meetings, holding events, fundraising and other activities one does without compensation should be valued. While most volunteers are able to meet the demands placed on them, there are those who feel "overworked" and "overwhelmed" at times. With a little encouragement they can overcome the fatigue.

Unfortunately, while volunteering plays a significant part in the society and development of a nation, the extent and impact of voluntary action often goes largely unrecognized. I propose that we take steps to change this within our organization by doing a survey on the volunteer activities of the UNWLA and its members. With the information, we will be able to see the amount of time and money our members dedicate to our organization and the kind of impact UNWLA volunteerism has on the people it touches. The information will also give us the opportunity to acknowledge our volunteers for their good work.

In the meantime, we salute all UNWLA Regional and Branch Presidents, their Executive Committees, Liaison for Branches-at-Large and all UNWLA Members for all the wonderful volunteer work they have done in the past and are presently doing. Without your input our organization could not have grown into what it is today.

On another note, I would like to remind UNWLA members and readers of *Our Life* that March is a very special month for all women. In 1987, the U.S. Congress issued a resolution that March be designated as Women's History Month. The U.S. President issues a proclamation annually, confirming this resolution.

The purpose of Women's History Month is to increase consciousness and knowledge of women's history -- to take one month of the year to remember the contributions that women have made throughout history.

German Government To Compensate Victims Of Nazi Party: Are You Eligible?

Many Ukrainians now living in the United States, including UNWLA members and their spouses, were victims of Germany's National Socialist (Nazi) Party. Some lost their possessions; some lost their families. Others were conscripted as forced laborers and were forced to toil on farms, in factories, or in concentration camps either in Germany or in territories governed by the Nazis.

In July 2000, the German government enacted a law under which many of these victims would be entitled to monetary compensation for the hardships and suffering they endured during those terrible years. The International Organization for Migration (IOM) is one of seven agencies designated by the German government to make payments to these victims by distributing funds provided by the German government and certain German companies.

If you believe that you qualify for such compensation, it is important for you to file a claim form with the IOM no later than August 11, 2001. A victim's heirs (spouses, children, grandchildren, brothers or sisters) may file a claim if the victim died on or after February 16, 1999. Prisoners of War are not eligible for compensation under this legislation.

If you have documents or records that support your claim, **photocopies** of these documents should be submitted with the claim form. If you have no supporting records or documents, you should still complete and submit a claim form, because the Red Cross International Tracing Service and other agencies will be assisting the IOM in obtaining relevant information about individual applicants who do not have such records.

To obtain a claim form or additional information about your eligibility, contact the International Office of Migration's United States headquarters at 1752 N Street, NW, Suite 700, Washington, DC 20036. You can also contact the IOM (toll free) by calling 866-443-5187.

Individual claims will be processed in the IOM office in Geneva, Switzerland. All claimants will be individually notified whether their claims have been approved. Claimants whose claims are rejected may appeal.

TARAS SHEVCHENKO

IN MEMORIAM
(1814 - 1861)

This year, Ukrainians throughout the world will be commemorating the 140th anniversary of the death of the great Ukrainian poet, artist and patriot, Taras Shevchenko. Born March 9, 1814, Shevchenko was orphaned at an early age. He endured serfdom, bitter poverty, persecution, imprisonment and exile. He transcended the hardships and sorrows of his life with a creative genius that endures as a testament to the human spirit. In his writing, Shevchenko denounced tyranny and oppression, and paid tribute to mankind's hope for a better world characterized by tolerance and charity and freedom for all. He is buried at Kaniv, in a grave overlooking the Dnipro River.

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

We apologize to the New England Regional Council for omitting from the previous issues of *Our Life* news about two important events: the Annual Board Meeting (held on March 5, 2000 in New Haven, Connecticut), and the 75th anniversary celebration commemorating the founding of the of the UNWLA (held on November 12, 2000 in Hartford, Connecticut). UNWLA President Iryna Kurowyckyj attended both events and presented congratulatory greetings from the UNWLA Executive Board to all participants.

- **December 2, 2000.** One of the important issues discussed at the National Board Meeting held on December 2, 2000, in Washington, DC, was the site of the next UNWLA convention. Branch 56 of New Port, Florida and its president, Orysia Svystyn, had recommended that the convention be held in Florida and National Board members visited Florida for a preliminary review of suitable locations. At the meeting in Washington, Board members voted to hold the XXVI Convention in Sarasota, Florida during Memorial Day Weekend in the year 2002.

  Also at this meeting, a Publishing Committee for the XXVI Convention Book was formed. Marta Danyluk was chosen to chair the committee. Barbara Bachynsky, Olha Trytyak and Maria Sorobey were selected as members.

  Other matters were also dealt with at this meeting. A Nominating Committee, composed of Regional Presidents and two UNWLA members selected by the National Board, was voted upon. A By-Laws Committee, to be chaired by Ivanna Ratych, was formed to give ample time for members to think about and propose amendments to existing UNWLA by-laws.

- **January 21, 2001**. At the invitation Ludmila Hrabovsky, president of the newly formed UNWLA Branch 125, President Iryna Kurowyckyj attended a special branch event entitled "Dyvo-Koliada".

- **January 27, 2001.** A UNWLA Executive Committee Meeting and Christmas party took place at the president's home.

- **February 2, 2001.** UNWLA representatives attended the Executive Committee meeting of the Ukrainian Museum.

- **February 11, 2001.** The UNWLA President attended the annual Board Meeting of Branch 86 in Newark, NJ.

- **February 15,2001**. The UNWLA president attended the Executive Committee Meeting of the National Council of Women/USA in her capacity as Vice-President of the organization.

- **February 17, 2001**. The UNWLA President attended the Executive Meeting of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations which was held in Toronto, Canada.

- **February 18, 2001**. The UNWLA President attended the Executive Meeting of the Ukrainian World Congress as one of three representatives of WFUWO.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

ECO NEWSLETTER

By Martha T. Pelensky, PE,
Chairperson - Ecology/Environment

Dear Friends,

We live and function at the bottom of an invisible ocean of air. This invisible medium consists of oxygen, nitrogen, small amounts of carbon dioxide, carbon monoxide, and rare gases. Another component of the **"air we breathe"** is water, mostly in the form of humidity. The air/atmosphere enveloping our planet extends some 400,000 feet up and can be divided into the following layers: troposphere (from ground up to 45,000 ft), stratosphere (45,000 - 160,000 ft), mesosphere (160,000 - 260,000 ft), and thermosphere (260,000 - 400,000 ft). Without this protective mantle of air, life on earth as we know it would be impossible.

The side-effects of the Industrial Revolution and the ever accelerating pace of technology on the atmosphere can be grouped roughly into the following categories: air pollution, atmospheric and/or global warming and damage to the ozone layer.

The Environmental Protection Agency (EPA), whose mandate it is to safeguard the cleanliness of our environment, lists the following substances and materials as air pollutants:

> Aerosols, asbestos, carbon monoxide, chlorofluorocarbons (CFCs), ground level ozone, hazardous air pollutants, hydrochloro-fluorocarbons (HCFCs), nitrogen oxides, particulate matter, propellants, radon substitutes, sulfur oxides, criteria air pollutants, volatile organic compounds, lead, and refrigerants.

The effects of these pollutants on us and on our surroundings are many and varied. In this discussion we shall limit ourselves on to the "bad actors" that cause damage to the ozone layer.

Ozone is manufactured by passing cold, dry oxygen through an electrical discharge. In its controlled, pure form, it is a powerful oxidizing agent and is used in purifying water, in sterilizing air and in the bleaching certain foods. Ozone also forms naturally as a result of a chemical reaction between oxides of nitrogen (NO_xs) and volatile organic compounds (VOCs) in the presence of sunlight. The sources of the NO_xs and the VOCs are automobile or industrial emissions. This uncontrolled "BAD" ground-level ozone is a health hazard and is believed to cause serious crop damage and have adverse effects on some animal and plant life.

Ozone also forms naturally in the stratosphere as a result of interaction between atmospheric oxygen and the ultraviolet radiation or electrical corona discharge. This upper-level ozone is considered "GOOD" as it filters out most of the harmful ultraviolet (UV) radiation that reaches the earth's surface. A diminished ozone layer, an ozone "hole", allows increased dosage of UV radiation to reach the earth's surface which in turn can lead to skin cancer, cataracts and weakened immune system. Increased UV radiation can also lead to reduced crop yields and disruptions in the marine food chain.

Depletion of the "good" ozone occurs as a result of complex chemical reactions between it and compounds known as chlorofluorocarbons (CFC's) and other ozone depleting substances. When these compounds reach the stratosphere the UV radiation from the sun causes them to break apart and to release chlorine atoms which react with ozone starting chemical cycles of ozone destruction that deplete the ozone layer. Until 1978, CFC's were widely used as refrigerants, foam blowing agents, hair sprays and deodorants, propellants in aerosol cans and solvents. Other ozone depleting substances can be found in pesticides, raw materials used in the production of cleaning solvents, and the halon used in fire extinguishers.

In order for us to live in a healthful environment, we must eliminate or at least minimize the formation of the "bad" ozone on the ground and prevent the depletion of the "good" ozone above.

Since 1978, when the US banned the use of CFCs as aerosol propellants, scientists have been measuring the ozone layer. The biggest hole in the ozone layer appears over the South Pole each year during the Antarctic winter. In October 2000, the World Meteorological Organization (WMO) announced that the Antarctic ozone hole was the greatest on record. It has spread to Chile and southern Argentina. Originally, this hole was bigger than the continental United States. Satellite data from 2000 reveals that the ozone hole now covers more than 10.4 square miles, the size of North America.

Ozone thinning has been found in the stratosphere above the northern half of the US. The hole extends over Canada and up into the Arctic regions to the North Pole. Between 1978 and 1991 there was a 4-5 percent loss of ozone in the stratosphere over the United States. Ozone holes have also been found over northern Europe. There is also statistical evidence of increased incidence of skin cancer not only in the southern hemisphere (Australia, South Africa) but also world-wide.

Since 1987 over 160 nations have signed a landmark environmental treaty, the *Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer*. The Protocol and its amendments control the phase-out of ODS production and use. Under the MP several international organizations report on the science of ozone depletion, implement projects to help move away from ozone depleting substances and provide a forum for policy discussion. An Amendment to the original Protocol bans (after 1995) CFC production in the developed countries

Under the sponsorship of the UN Environmental Programme (UNEP) and the World Meteorological Organization (WMO), the scientific community issues periodic reports. An international consensus about the causes and effects of ozone depletion has emerged.

In the US, the 1990 Amendment of the *Clean Air Act* (Title IV) has added provisions for the protection of the ozone layer. These include EPA regulatory programs aimed at ending the production of ozone depleting substances; strictly regulating proper recycling of old refrigerants and fire extinguishing agents; identifying safe and effective alternatives to ozone depleting substances; banning the release of ozone-depleting refrigerants during the service, maintenance and disposal of air conditioners and other refrigeration equipment; and enforcing mandatory labeling of products containing or made with the most harmful ozone depleting substances.

Major US manufacturers have complied with the ban and have reformulated their products, some voluntarily and ahead of EPA's phase-out schedule.

Still there are the non-believers who blame the "ozone scare" on "extreme radicals". Some claim that volcanoes, not CFC's, are the real cause of the atmospheric chlorine that depletes the ozone layer. This is not true. Volcanoes have been erupting since time immemorial but the ozone hole was first noticed in the early 1970's. Volcanoes are not high enough and their most violent eruptions are not strong enough to carry chlorine into the stratosphere.

Another myth claims that CFC's and other ozone depleting substances cannot reach the ozone layer because they are heavier than air. While it is true that these compounds are heavier than air, atmospheric currents and cross-currents carry them into the stratosphere. Because of the atmospheric carry-over the CFC distribution is even world-wide.

There are those who contend that ozone depletion occurs only in Antarctica. Current scientific studies prove them wrong. Satellite, balloon and other measurements show depletion over the United States, Europe and Africa.

What is the long-term prognosis? The ban resulting from the Montreal Protocol is beginning to have an effect. Unfortunately, the ozone recovery will not necessarily happen steadily because of natural fluctuations in weather patterns. The recent change in the extremely cold weather in the Antarctic, for example, slows the dissipation and decay of CFCs and causes them to destroy ozone faster. There is also the matter of bromine which is even harder on ozone and about 45 times as powerful as chlorine. It is less tightly regulated because in many countries, strict regulation would entail a significant loss of income. The current estimate is that the ozone holes may heal in 50-60 years if – and only if – we reduce the production and emission of their causes now.

What can be done on an individual basis both for "good" and "bad" ozone? Education, education, and education.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

To protect "GOOD" ozone, have only EPA certified technicians work on your air conditioners or refrigerators (this is the law), have your car and home air conditioner and refrigerator checked for leaks frequently, and dispose of your refrigeration or air conditioning equipment in compliance with local regulations.

To protect yourself from the effects of ozone depletion, wear UV filtering sunglasses and use sunscreen lotions with SPF of at east 15 or more.

To minimize the effects of "BAD" ozone, keep your car well tuned and maintained, making sure tires are properly inflated and wheels are aligned. To reduce automobile emissions, car pool, use mass transit, walk, or ride a bicycle. Be careful not to spill gasoline when filling your car or other powered equipment. Seal containers of household cleaners, workshop chemicals and solvents, and garden chemicals to prevent VOCs (volatile organic compounds) from evaporating. Dispose of them properly. Participate in local energy conservation programs.

References:
www.epa.gov/ozone
www.cnn.com/2001/nature
www.unep.org/ozone

Apricot Nut Bars

2/3 cup milk
1 small cake yeast
1 tablespoon sugar
3 cups flour
1/2 lb. Butter or margarine
6 egg yolks, beaten
2 one pound jars appricot preserves
1/2 to 3/4 lb. ground walnuts mixed with 3/4 cup sugar

Dissolve yeast and sugar in lukewarm milk and set aside
Mix flour and margarine as for pie dough.
Add to yeast mixture with egg yolks, mix well and shape into three balls.
Roll out ball #1 on floured board to fit an 11 by 18 inch ungreased cookie sheet.
Spread one jar of apricot preserves over layer of dough.
Sprinkle 1/2 of the nut mixture over the preserves.
Roll out ball #2 and place over the first layer.
Spread the second layer with apricot preserves.
Sprinkle with remaining nuts.
Roll out ball #3 and place over preserves.
Let rise in a warm place for about one hour.
Bake at 350 degrees for 35 to 45 minutes until golden brown.

For Glaze

1-1/2 cups sugar
1/4 cup cocoa
3/4 stick sweet butter
3 tablespoons milk
1/2 teaspoon vanilla

Sift sugar with cocoa.
Cream butter until fluffy and add to it the sugar-cocoa mixture alternating with milk.
Beat well and stir in vanilla.
Put frosting into saucepan and place over very low heat, stirring constantly until frosting is dark and glossy (about 3 to 5 minutes).
Spread frosting on sheet cake immediately; if too thick, add a little milk.
Cut sheet cake into bars to serve.

This recipe was re-printed with permission of UNWLA Branch 12 of Parma, Ohio. It was previously published in *Selected Ukrainian Recipes for Winter Season*, a book of recipes compiled by Branch 12 members, edited by Daria Horodysky, and illustrated by Neonila Wynarsky.

Two For You and Your Health

by Ihor Magun, M.D.

Doctor, Could It Be My Thyroid?

The thyroid gland is a butterfly-shaped organ located at the base of the neck and can be described as the body's regulator. Its function is to make, store and release hormones which affect many body functions.

Thyroid disease is often overlooked because it is not that common. The causes vary. People with a family history of thyroid disease, exposure to neck radiation, or auto-immune diseases such as rheumatoid arthritis may be at risk. More prevalent in women than in men, its clinical presentation can be very subtle. Some of the changes the body undergoes because of thyroid disease can be present for months or even years before a thyroid condition is suspected.

Thyroid disease manifests itself as hypo-thyroidism (under-active thyroid) or hyperthyroidism (over-active thyroid). The causes of an under-active thyroid are not well known. The most common form of this disease is a condition called Hashimoto's disease. An over-active thyroid gland is less common. The most common disorder that causes this disease is Graves disease.

The symptoms of an under-active thyroid are weight gain, dry skin, forgetfulness, or feeling cold or tired. These symptoms can be easily explained by normal aging. and for this reason, may not be associated with thyroid disease. The symptoms of an over-active thyroid are unexplained weight loss, heart palpitations, nervousness, irritability, trembling of the hands, increased sweating, and lighter menstrual periods. A classic, but often overlooked symptom, is bulging eyes.

Undiagnosed and untreated, hyperthyroidism and hypothyroidism can lead to other physical problems. An over-active gland can produce heart arrhythmias, especially a condition called atrial fibrillation. It can also cause bone loss, leading to osteoporosis. An untreated under-active gland can cause depression, weakness and chronic fatigue.

Diagnosing thyroid abnormalities requires a simple blood test. My recommendation is a baseline screening by age fifty followed by periodic screenings thereafter. Family history and symptoms suggesting thyroid dysfunction should prompt earlier and more frequent testing.

Treating an under-active thyroid gland requires life-long medication. Periodic blood tests are necessary to adjust hormone requirements. Treatment of an over-active thyroid gland usually involves radioactive iodine. This eventually destroys the gland completely and ironically, patients become "under-active" and require life-long thyroid replacement therapy.

At this point, many readers may wonder whether their weight problems may be thyroid related. If the weight problem is accompanied by other symptoms, a blood test should probably be obtained. Alas, a thyroid condition is rarely the reason for weight problems and hoping to solve weight problems through thyroid medication is wishful thinking that is neither logical nor practical. Ask your physician.

Stereotactic Breast Biopsy

A 21st Century Approach

Widespread public concern about breast cancer has had a positive impact on diagnosis and treatment methods. More women than ever are doing breast self-examinations and are having the recommended mammographic screenings.

A new development that is currently available to women is a sophisticated computer guidance system that permits a minimally invasive breast biopsy. The entire procedure typically lasts an hour and can be performed with local anesthesia. The biopsy itself is painless, but the administration of the local anesthetic can cause some discomfort to the neck or shoulders.

During the procedure, the computer system takes two images of a breast lesion. It is then able to position the biopsy device with an accuracy of 1 to 2 millimeters. A small incision (3 to 4 millimeters) is made, the probe is positioned and the targeted breast tissue is removed for biopsy. This part of the procedure takes about three minutes and requires that the patient remain perfectly still with the arm raised above the shoulder. It is important to note that not all lesions are amenable to this type of biopsy and that a surgeon should determine whether the procedure is appropriate on a case by case basis.

Stereotactic breast biopsy equipment is readily available and offers a useful new diagnostic tool for breast cancer. For many individuals, this minimally invasive technique will make diagnosis and treatment much easier, and will also provide more hope of curing a devastating disease.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

СЛОВО ГОЛОВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ІРИНИ КУРОВИЦЬКОЇ

НА ЗАСІДАННІ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ 2 ГРУДНЯ 2000 РОКУ

Шановні Пані!

Дякую, що приїхали на цьогорічні засідання Головної Управи.

Ви, шановні голови округ, присвятили багато часу, щоб святкування 75-ліття пройшло святково і урочисто, за це Вам належиться велике признання і подяка. З приємністю можна було спостерігати на святкових полуденках чи бенкетах так багато гостей з української громади. Своєю присутністю громада доказала, що шанує нашу організацію, за що ми їй дуже вдячні.

Запрошення округ були так чудово виконані, емблеми святкувань віддзеркалювали кожну особливим способом. Деякі відділи далекого віддалення також святкували 75-ліття СУА. Ті, що нас повідомляли про святкування одержали побажання і грамоти.

Ювілейний рік 75-ліття СУА скоро проминув, а завтра стане історією нашої організації. Надіюся, що сьогоднішній вечір пройде успішно, як і конференція у неділю, і тоді зможемо готуватися до свят і нових завдань.

Сьогодні хочу представити декілька справ, над якими ми повинні застановитися. Справа членства нашої організації. Членство – це підстава кожної організації, у нас воно повинно бути на першому місці, однак часами сумніваюся, чи так воно дійсно є. У звітовому часі створено три нові відділи, фактично два зорганізувалися з власної ініціятиви, а один, у Сан-Петербурзі, зорганізували пані з Норт Порт, Фл.

Ми зліквідували офіційно один відділ у Чікаґо, який мав бути розв'язаний ще перед XXV Конвенцією. Є ще інші відділи, які ліквідуватимуться в найближчому часі. З деякими головами відділів я мала нагоду поговорити про ці справи, вони обіцяли зробити спроби продовжити ще працю цих відділів. Членки розв'язаних відділів приєднуються до інших або стають вільними членками, решта відходить від організації.

Чисельний стан членства під цю пору незмінний.

Пані голови! У Ваших місцевостях є ще багато незорганізованого жіноцтва, яких можна приєднати до нас! Ви мусите робити різні заходи у цьому напрямку.

Занепад членства не є лише проблемою СУА – це проблема західного світу. У мойому повідомленні про Генеральну Асамблею Міжнародної Ради Жінок, яка відбулася у Фінляндії влітку 2000 р., я писала у "Нашому Житті" про свої спостереження. Вважаю, що в найближчому часі европейки стратять вплив у цій організації. Жіночі організації в Азії швидко розвиваються і передбачається, що переберуть провід у світових надбудовах.

Чи дійсно саме тепер немає допливу до організації – важко сказати, бо друга еміграція була масова, а жінки з так званої четвертої хвилі поділені на дві групи. Одні приїхали на стало, другі на працю з надією повернутися. Їх потрібно завжди заохочувати і запрошувати до нас, незважаючи на те, що думаємо, що вони не вступлять до організації. Уважаю, що найбільший потенціял – це діти другої еміграції. Нам не допомогли жіночі конференції у приєднанні нового членства. Може, треба подумати над іншими варіянтами. Можна зорганізувати зустріч весною наступного року і запросити жінок, котрі цікавляться працею СУА. Така зустріч допоможе спільно опрацювати певну програму, яка буде цікавити молодших.

Якщо проаналізувати програми нашої організації, побачимо, що нічого не потрібно міняти, можливо, потрібно тільки застосувати новий спосіб дій.

Економічний стан та рівноправність жінки відіграє також ролю, сьогодні кожна жінка працює, во-

на вже не має часу бути в організації, яка нічого їй та родині не дає. Може ми повинні звернути увагу на програми, де були б включені цілі родини. Відповідь на ці питання, напевно, допоможе збільшити членство.

Фактично програма СУА є різноманітна. На жаль, робити такий висновок є замало. За каденції Анни Кравчук створено референтуру екології. Ми вірили, що ця ділянка зацікавить молодих жінок. Але, якщо Ви її не розвинули у відділах, то хто ж може знати, що організація такими справами займається?

Переглядаючи сторінки історії СУА, я зауважила, що під час росту організації у 50-х роках Іванна Рожанковська писала, що провід не зумів знайти реальної програми, якою можна було б охопити усе членство. На мою скромну думку, ця дійсність існує і сьогодні. Ми є найбільша жіноча організація в США і маємо великі можливості, ми самі не здаємо собі справи з цього, знаємо лише, що на наш заклик членство жваво працює. За приклад візьмемо нову акцію "Молоко і булочка наймолодшим школярам України".

Чому я роблю таке твердження? Щоб доказати нашу вартість! Коли б ми вичислили всі години праці кожної членки, відділу, округи, Екзекутиви і Головної Управи та заплатили за ці години лише мінімальну ставку – можна було б легко побачити, що ми є міліонова інституція і повинні себе так і оцінювати. Членству потрібно це пригадувати, щоб вони були горді з приналежности до Союзу Українок Америки.

Ми є одинока організація на Американському континенті, яка діє самостійно. Багато з нас не здає собі справи, що це означає – вирішувати все самостійно. А це велике діло. Наприклад, коли ми стали членами УВКР, інші жіночі організації мали з тим проблеми, але вони цього не можуть зробити, бо їх вже репрезентує церква або партія.

І це є важне! Ні, це є найважливіший фактор нашого існування!

Ми не зуміли упродовж довгого часу використати наш потенціял, особливо у Американському політичному житті. Оскільки ми діємо самостійно, можемо належати до різних організацій, якраз пора розпочати діяльність на політичній арені, почавши від відділів. Не говорю, щоб підтримати одну чи другу партію, організацію, не можна, але ви, пані, поодиноко можете це робити.

Справа клік теж має неґативний вплив на доплив членства.

Ми мусимо так провадити організацію, щоб кожна жінка хотіла належати до неї і це багато залежить від Вас, пані.

Ще одна проблема, яку щораз частіше зустрічаємо – це скарги, що передавання діловодства відбуваються неправильно. Для прикладу: нововибрана голова одного відділу пише, що потрібно було аж чотири місяці, щоб отримати листи з централі, листи, які потребували негайного полагодження.

Третя справа перенесення канцелярії СУА. Для тих, котрі не ознайомлені з приміщенням Централі дещо поясню. Від часу пожежі Народного Дому СУА стратив свою канцелярію. Нас прийняла Українська Кредитова Кооператива "Самопоміч" в Нью-Йорку. Спочатку ми займали другий поверх. Під час каденції Анни Кравчук банк вимагав віддати їм одну кімнату, за що вони дали дві і пів кімнатки на 4 поверсі з оплатою 100 дол. місячно. Це так, якби ми були на "велфері" у "Самопомочі".

У вересні цього року Дирекція нас повідомила, що ми мусимо залишити всі приміщення. Я робила різні заходи, щоб знайти будь-яке приміщення. На жаль приміщення коштувало б приблизно 4,000 дол. СУА не може позволити собі на такі ціни. Залишилася одна розв'язка – забрати один поверх від Музею. Отже, якщо потрібно буде перенестися, це потягне великі кошти.

Як Вам відомо із преси та з повідомлення у "Нашому Житті", СУА став членом Української Всесвітньої Координаційної Ради у Києві у травні цього року. Незважаючи на те, що Екзекутива схвалила мої заходи, належати до УВКР, сьогодні я маю приємну нагоду ще раз повідомити Вас про цю визначну подію для нашої організації, щоб і Ви, шановні пані, підтвердили це рішення.

Я старалася якнайбільше точно і об'єктивно представити стан справ – справ Союзу Українок Америки – наші успіхи і наші проблеми. Нам потрібно, не нарікаючи і не критикуючи, спільно застановитися і порадитись, якою хочемо бачити дальшу працю і діяльність організації. Сьогодні на нарадах Головної Управи, а завтра у відділах і округах спільно і узгоджено плянувати, як ліквідувати похибки і правдиво оцінювати наші успіхи!

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

Зліва голова Контрольної комісії Іванна Ратич, Почесна голова СУА Анна Кравчук, голова СУА Ірина Куровицька, секретар нарад Іванна Ганкевич.

Друге у цій каденції засідання Головної Управи було приєднане до завершальних святкувань сімдесятип'ятиліття Союзу Українок Америки і відбулося 2 грудня 2000 року у Вашінґтоні.

Наради проводу СУА стали доброю нагодою зробити підсумок цілорічної праці, поділитися досвідом вдалих заходів, спільно продумати і накреслити нову, відповідну до сучасних вимог і умов програму дій.

Наради відкрила голова СУА Ірина Куровицька, яка привітала Почесну голову СУА Анну Кравчук, голову Контрольної комісії д-р Іванну Ратич, членів Екзекутиви, референток Головної Управи, голів дев'яти Окружних Управ і зв'язкову віддалених відділів та редакторів і адміністратора журналу "Наше Життя".

Після молитви і прочитання порядку нарад вибрано комісію для ознайомлення з протоколом попереднього засідання, до якої увійшли Марія Томоруґ, Катерина Івасишин і Оксана Фаріон.

До комісії ухвал обрано: Софію Геврик, Ярославу Рубель, Стефанію Вочок, Марту Стасюк і Любомиру Калін.

Присутні вислухали слово голови СУА Ірини Куровицької.

Звіт секретаріяту прочитала Омеляна Рогожа. Назначено Номінаційну комісію, яка за статутом СУА складалася з голів Окружних Управ і зв'язкової віддалених відділів та двох членок, вибраних Головною Управою. Обговорено й ухвалено місце і час наступної конвенції СУА – місто Сарасота, Фл., травень 2002 р.

Голова СУА представила фінансовий стан (балянс) у 2000 р. і попередній бюджет на 2001 р., який схвалено одностайно. Вона подякувала Таіссі Турянській за допомогу у фінансовому книговеденні за 1999 р.

Почесна голова СУА Анна Кравчук привітала учасниць нарад.

Про офіційний орган СУА журнал "Наше Життя" звітувала головний редактор Ірена Чабан і редактор англомовних сторінок Тамара Стадниченко. І. Чабан розказала про працю членів редколеґії, плянування тематичних статтей літературно-мистецької частини журналу, авторів, матеріяли для наступних чисел, кореспонденцію тощо. Про організаційну частину журналу вона сказала так: "Часто отримуємо дописи, написані дрижачою рукою, напевно неодноразово переписувані 'на чисто', з прізвищами, чітко виведеними друкованими літерами (про що неодноразово просить редакція). Такі дописи зворушують нас і свідчать про сумлінне ставлення пресових референток – нерідко похилого віку – до взятих на себе, хоча часто і непосильних, обов'язків. Такі дописи подивляємо і цінуємо, таким авторам хочемо висловити особливу подяку. Шановні голови округ, прошу передати їм нашу вдячність". Т. Стадниченко, розповідаючи про редаґування англомовних сторінок та брак дописів на організаційні теми, просила голів округ допомогти залучати нових авторів. Адміністратор- бухгальтер журналу Орися М. Яцусь звітувала про фінансовий стан, передплату і експедицію журналу.

Учасниці нарад.

Голова Контрольної комісії Іванна Ратич представила справи діловодства і фінансування СУА за 1999 р. на основі проведеної контролі та вичерпно пояснила стан фондів СУА.

Назначено Статутову комісію у складі: Іванна Ратич, Анна Кравчук, Марія Томоруґ, Наталія Гевко, Софія Геврик.

У згоді з порядком нарад почалося звітування членів Екзекутиви. Заступниця голови СУА Марія Томоруґ, крім інших справ, розповіла про свою участь у річних нарадах СФУЖО 27-29 жовтня 2000 р., де привітали новоприйнятого члена СФУЖО – Союз Українок Естонії та обговорювали питання доцільности існування СФУЖО. Софія Геврик, заступниця голови в справах організаційних, заохочувала влаштовувати заходи для приєднання членства та пропонувала проаналізувати працю у відділах, щоб попередити втрату зацікавлення і загрозу розв'язання відділів. Вона запропонувала конкретний плян на наступний рік. Заступниця голови у справах культури Оксана Фаріон, розказуючи про запитник і листування з референтками відділів, повідомила про створення нею допоміжної комісії та роздала присутнім листки з завданнями для культосвітних референток. Мотря Воєвідка Слоневська, заступниця голови у справах зв'язків, перечислила і схарактеризувала різні урочисті прийняття, конференції та наради, де вона репрезентувала СУА, підкресливши важливість зв'язків з урядовими чинниками. Зачитано звіт протоколярної секретарки Варки Бачинської, оскільки вона з поважних причин не брала участи в засіданні. На запрошення Екзекутиви протоколювати цьогорічні наради люб'язно погодилася Іванна Ганкевич. Ярослава Рубель, член Екзекутиви у справах преси, зупинилася на збиранні матеріялів для статті до "Свободи", також повідомила про обрання її головою Головної Пластової Булави, у зв'язку з чим вона залишає посаду пресової референтки. І. Куровицька подякувала Я. Рубель за працю в Екзекутиві і побажала успіхів у майбутньому. Марта Богачевська-Хом'як поінформувала про працю над книжкою про історію СУА та проголошенням чергового Конкурсу ім. Лесі і Петра Ковалевих. Вільна членка Екзекутиви Ірена Стецьків розказала про проєктування відзнак і емблеми сімдесятип'ятиріччя, оформлення грамот і подяк та участь у загальних зборах СФУЖО 1999 р.

Звіт референток Головної Управи розпочала референтка Суспільної Опіки СУА Надія Шміґель. Вона конкретно розповіла, яку допомогу сиротам, "Бабусям", людям похилого віку, медичним установам України тощо старається надати референтура. Зокрема зупинилася на проведенні акції "Молоко і булочка найменшим школярам України", відповідаючи на запитання щодо шкіл, відповідальних осіб та звітування. Виховна референтка Катерина Івасишин розказала про участь у конференціях і інших заходах. Зачитала плян праці на наступний рік. Музейно-мистецька референтка Марія Пазуняк зосередилася на питанні фінансової підтримки Українському Музею в Нью-Йорку, розказала про пляни влаштування фотографічної виставки історії СУА в УМ, висловила подяку Відділам і членкам СУА за збирання коштів для будови приміщення УМ. Референтка стипендій Люба Більовщук в подробицях представила діяльність Стипендійної Акції СУА у різних країнах; повідомила про відвідування Бразилії і створення там Асоціяції

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

університетських випускників Стипендійної Акції СУА, залучення спонсорів, критерії призначення стипендій. Свій виступ закінчила подякою Анні Кравчук, Орисі Яцусь та Вікторії Міщенко за безкорисливу багатогодинну допомогу. Марта Пеленська, референтка заснованої у 1996 р. референтури Еко/довкілля, веде павутинну (WEB) сторінку СУА, стежить за новинами і подає статті до англомовних сторінок "Нашого Життя". Вона так само підготувала обіжник із напрямними у цій ділянці для округ і відділів. Референтка архіву Ольга Тритяк розказала про працю над упорядкуванням архівів СУА та домовленість помістити їх у Центрі досліджень історії імміграції при університеті Мінесоти в Мінеаполісі, Мін.

Після полуденку наспіли звіти голів округ, які за місяць перед засіданням отримали обіжник з поясненням деяких справ, доконечних при звітуванні.

Слово отримали голови Окружних Управ: Наталія Гевко (Округа Детройт), Стефанія Вочок (Філядельфія), Надія Савчук (Нью-Йорк), Марта Стасюк (Північний Нью-Йорк), Марія Полянська (Нью-Джерзі), Іванна Шкарупа (Огайо), Любомира Калін (Чікаго), Зоряна Мишталь (Нова Англія), Теодозія Кушнір (Центральний Нью-Йорк), Марія Одежинська – зв'язкова віддалених відділів. Через відсутність Н. Гевко, Т. Кушнір, З. Мишталь і М. Одежинської їхні звіти прочитали Людмила Завадівська, Мар'яна Заяць, Людмила Хмелівська і Софія Геврик. Звіти голів округ віддзеркалювали кожночасну і безкорисливу діяльність членства скеровану на нові починання, піклування новоприбулими з України жінками, популяризацію і посилення опіки Відділів на місцях, налагодження зв'язків з місцевою владою, взаємодію референтур, та зусилля для фінансового забезпечення фондів СУА. Ці звіти засвідчували, часто приховану, багатопланову діяльність для блага української громади в Америці, для допомоги українській жінці в цілому світі, для підтримання доброї слави єдиної самостійної, найбільшої української жіночої організації.

Після обговорення звітів голова комісії постанов Ярослава Рубель зачитала проєкт постанов, який ухвалено більшістю.

Учасники нарад отримали течки із звітами й іншими матеріялами.

ТОГО Ж ДНЯ ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧНИЙ БЕНКЕТ.

На урочистості був запрошений Особливий почесний комітет з відзначення сімдесяти-п'ятиліття СУА, як-от: вельмишановні Христина Тодд Витман – губернатор штату Нью-Джерзі, Джон Енґлер – губернатор штату Мічіґен, Джордж Патакі – губернатор штату Нью-Йорк, Джордж Г. Райєн – губернатор штату Ілліной, Богдан Футей – суддя федерального суду, Тарас Базилюк і Меланія Вервір.

Почесні голови святкувань – Почесні голови СУА Іванна Рожанковська і Анна Кравчук, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Оксана Соколик, голова Союзу Українок України Атена Пашко.

Почесні заступниці голів святкувань – Шелбі П. Гамлетт – президент Генеральної Федерації Жіночих Клюбів та Сорош Рошан – президент Національної Ради Жінок/США – особисто вітали Союз Українок Америки. Також вітали присутніх голова СФУЖО Оксана Соколик і Почесна голова СУА Анна Кравчук.

Почесний комітет, який складався з про-

Людмила Грабовська (125-ий Відділ СУА) вітає гостей хлібом і сіллю, при мікрофоні ведуча програмою Наталія Гевко читає вірш Віктора Романюка "Хліб".

відників українських американських організацій, очолив президент Світового Конґресу Українців д-р Аскольд Лозинський.

Залю дбайливо прибрано, у центрі – вінок з польових квітів України авторства Ірени Стецьків, емблема СУА. Голова святкового комітету Мотря Воєвідка-Слоневська привітала гостей. Після слова Ірини Куровицької ведуча програми Наталія Гевко оголосила внесення американського й українського державних пра-

Учасниці презентації історії СУА. Зліва: К. Івасишин, М. Пеленська, М. Томоруг, О. Фаріон, Я. Рубель, І. Куровицька, Л. Більовщук, Н. Шмітель.

Лідія Фіцалович.

Голова Ювілейного комітету Мотря Воєвідка Слоневська.

Зліва: М. Данилюк, д-р М. Богачевська Хом'як, д-р І. Ратич, І. Куровицька, М. Томоруг.

порів та прапору СУА Сузанною Шпак (126-ий Відділ), Софією Царик (80-ий Відділ) і Анею Сілецькою-Пязза (80-ий Відділ). Проспівавши славень СУА, урочисто зустріли гостей традиційним хлібом-сіллю.

Церемонію запалення свічок започаткувала Почесна голова СУА Анна Кравчук. Ірина Куровицька провадила презентацією історії СУА членами Головної Управи з показом Мартою Данилюк прозірок архівних і сучасних світлин.

Вечерю поблагословив Мирослав Медвідь, священик з України, відомий в українській громаді зі своєї втечі з радянського корабля "Маршал Конєв" у порті Нового Орлеану 1985 р.

До мікрофону підходили визначні особи української громади і висловлювали шану і подяку членству СУА. Привіт Президента України і його дружини прочитав Дійсний і Повноважний Посол України в Америці Костянтин Грищенко, який разом з дружиною Наталією був почесним гостем.

З концертною програмою виступив Олег Чмир, заспівавши ряд оперних арій та українських народних пісень у фортепіянному супроводі Володимира Винницького, який також блискуче виконав декілька фортепіянних творів.

Ірина Куровицька нагородила ювілейними грамотами 78-ий Відділ СУА у Вашінґтоні, Видавництва "Свобода" і "Український тижневик", Марту Данилюк та спонсорів святкувань – Українську Федеральну Кредитову Спілку в Нью-Йорку, Українську Православну Кредитівку в Нью-Йорку і Перший щадничий банк "Певність" у Чікаґо.

Лідія Фіцалович, діяльна і щедра членка 66-го Відділу СУА, подарувала 5,000 дол. на Пресовий Фонд і Фонд Репрезентації СУА. Присутні привітали її гучними оплесками.

З грудня після Літургії, відправленої Мирославом Медведем, відбулася конференція "Сучасна Українка в діяспорі". Доповідачами були членки СУА д-р Марта Богачевська-Хом'як і д-р Дарія Маркусь (див. НЖ ч.1-3), ведуча – Марія Томоруґ. Пожвавлена дискусія і невимушена розмова про наболіле засвідчили доцільність таких конференцій.

Наприкінці голова СУА щиро подякувала організаторам і учасникам святкувань.

І. Чабан.

Світлила Тетяна Терлецька.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Різдвяний базар.
Перший ряд, праворуч: У. Тимкевич, К. Воловодюк, Н. Канюка. Другий ряд, праворуч: Н. Буняк, Л. Бойко, В. Васічко, Л. Гуралечко, Н. Ситіда, Л. Величковська, Т. Турянська, Н. Клапіщак.

2000 рік і МИ!

86-ий Відділ СУА у Ньюарку був заснований 3-го грудня 1964 року і на "офіційних хрестинах" 28-го лютого наступного року названий іменем Олени Теліги. Першою головою стала Наталка Змий. Наша приказка каже – "Багато води проплило з рік до моря", і за цей час багато праці вклали союзянки у розбудову Відділу для допомоги тим, хто її потребує та збереження нашої окремішности.

Рік 2000 був заповнений заплянованими обов'язками, які ми повністю виконали та особистими непередбачуваними переживаннями.

Розпочали Новий Рік загальними зборами 30-го січня. Управа Відділу залишилася майже у тому самому складі з головою Відділу Уляною Тимкевич. 24-го лютого на сходинах Управи усталили плян праці на поточний рік. 5 березня відбулася виставка творів мисткинь Володимири Васічко й Богуслави Гнатів та біжутерії Оксани Цісельської, під час якої влаштували продаж печива. Такі події приносять прибуток потрібний для оплати зобов'язань до Головної Управи та на суспільні цілі.

2-го квітня на ширших сходинах Відділу нашою гостею була референтка суспільної опіки Надія Шмігель. Вона розказала про працю суспільної опіки, зокрема про акцію "Молоко і булочка наймолодшим школярам України", що і було основною темою наших сходин.

75-ліття СУА нашої Округи членки 86-го Відділу відсвяткували 21-го травня спільною Службою Божою у церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., та прийняттям в Українському народному домі в Ірвінґтоні, Н. Дж. Для святкувань членки управи виготовили стенд з фотографіями від початків заснування Відділу до 2000 року.

Після вакаційної перерви влаштували для громадянства перегляд прозірок з рефератом Почесної членки СУА Ольги Тритяк на тему "Діти в школах США і України". Доповідь була цікавою, інформативною і докладно опрацьованою. У жовтні зорганізували виставку творів нашої, завжди бажаної, мисткині Володимири Васічко та продаж домашнього печива. Першої неділі грудня відбувся наш традиційний різдвяний базар з різними цікавими експонатами, вдалою льотерією і продажем різдвяного печива.

Ми радіємо, що багато членок Відділу належали до Головної Управи СУА, як-от: Анна Кравчук, Ольга Тритяк і Таїса Турянська. Ольга Гнатейко є головою Українського Музею в Нью-Йорку, а також працює в УМ Ліда Гайдучок. До Окружної Управи належать Марія Полянська, Ярослава Мулик, Катерина Воловодюк, Божена Ольшанівська, Любомира Бойко та Оксана Стеранка. Більшість наших членок є членами УМ та спонсорами стипендіятів в Україні, Бразилії та інших державах. Суспільна опіка Відділу займається допомогою людям похилого віку, сиротам, немічним "Бабусям".

Наша праця та ідеї невичерпні! Радо вітатимемо всіх, хто готовий підтримати нас!

Любомира Бойко, пресова референтка.

ЛЬОТЕРІЯ У 82-му ВІДДІЛІ

Заради здобуття фондів для потреб Відділу членки організували льотерію. Виготовили льотерійні білети і підібрали фанти для нагород – картину "Зимовий пейзаж" С. Гнатів, вишивану подушку, вишивану чоловічу сорочку, бурштинове намисто і дві кераміки. Льотерія відбулася 23-го вересня 2000 р. Прибуток становив 400 дол.

М.М., пресова референтка.

ЗРАЗКОВА ТРАДИЦІЯ

Дитяча "Вишивана забава".

"Дитяча 'вишивана забава' – це ваш понад 25-літній традиційний успіх. Ґратулюю за такий цінний захід для наших діточок" – такими словами голова Окружної Управи СУА Дітройту Наталія Гевко привітала нас, союзянок 76-го Відділу, і побажала ще багато сил для дальшої праці.

Забава відбулася 26-го листопада і була насичена різними розвагами не тільки для дітей, але й для батьків, бабусь, дідусів та щорічних наших приятелів – гостей. Простора заля при церкві св. Йосафата була прибрана кольоровими кульками, квітами й чудовими вишивками на одягах діточок. Знайомі мелодії о. Валерія Ковальчука були приємним доповненням, а льотерія найбільше цікавила дітвору. Смачну перекуску приготовили наші членки.

Перед розваговою програмою голова Відділу Стефа Оглаб'як, привітавши присутніх, подякувала вчителькам садочку Лесі Шерстило і Лесі Перчик та виховній референтці Миросі Бараник за підготову забави. Виховна референтка згадала, що ми, приєднуючись до святкувань народження Христа, приготували сценку "прибрана ялинка".

Діти садочку виступили першими, і, імпровізуючи поїзд, співали пісні. Учениці школи Непорочного Зачаття прибирали ялинку, співали про українські книжечки, заохочуючи до читання, танцювали, деклямували. Програма була гарно підготовлена, різні теми цікаво пов'язані зі собою і становили цілість. Виконавцям належиться щира подяка. Під час забави Леся Шерстило провела дітей довкола залі, демонструючи їхні вишиванки.

Щедрі оплески і радісні личка дітей підтвердили успіх "вишиваної забави", а у нас, союзянок, бажання підтримувати цю традицію, збагачуючи новими цікавими програмами.

Мирося Бараник, членка 76-го Відділу.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ІМПРЕЗИ НАШОГО ВІДДІЛУ

Сходини 108-го Відділу.
Перший ряд зліва: Л. Палмер, М. Рудик, У. Зінич, Х. Мельник. Другий ряд, зліва: Н. Троян, Я. Горбата, Р. Тібодо, Р. Долішна, Д. Марків, М. Гуненко, А. Салемі, М. Антонишин.

Діти роблять прикраси на ялинку.

108-ий Відділ СУА у Нью-Гейвені нараховує 18 активних членок, які працюють у Відділі вже понад 25 років. Усіма силами стараємося привернути увагу до нашої праці молодих жінок і побільшити Відділ.

У листопаді 2000 р. зорганізували сходини з прийняттям, де організатором була Дарка Марків. Вона запросила багато молодих жінок з надією, що таким чином поповниться наше членство. Сходини були дуже цікаві – всі поділилися досвідом приготування базару у День подяки і різдвяних свят. Перед Днем подяки союзянки під проводом Христини Шелдон приготовили базар, на якому можна було купити страви і печиво.

У грудні наша діяльна членка Ярослава Горбата запросила дітей, з якими виготовляла різноманітні прикраси на ялинку. Діти тішилися, а родичам пригадалися роки дитинства.

Марійка Артимишин, пресова референтка.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

12-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, Парма, Огайо.

Загальні збори відбулися 21-го січня ц. р. з участю 15 членок (із 29). До Президії зборів увійшли Люба Дармохвал – голова, Дарія Семків – секретарка. Округу репрезентувала її голова Іванна Шкарупа.

Нова Управа на 2001 рік: Пет Крутиголова – голова, Лідія Вирста – заступниця голови, Марія Воєцька – протоколярна секретарка, Дарія Семків – кореспонденційна секретарка, Люба Дармохвал – скарбник.

Референтки: Катерина Немира – культурно-мистецька, Люба Дармохвал – музейна, Рома Вирста – виховна (скарбник садочка), Дарія Федорів – суспільної опіки, Євгенія Гіщинська – заступниця, Надія Дейчаківська – стипендійна і зв'язків, Дарія Городиська – пресова, Неля Винярська – архівар, Леся Грайф – господарська.

Контрольна комісія: Анна Вирста – голова, Стефанія Хома і Мері Анн Курилко – членки.

Голова Окружної Управи висловила подяку Відділові за проведення двох успішних імпрез для забезпечення фінансової бази добродійної праці. До Відділу вступило 5 членок (9 членок працювали у комітеті для відзначення Округою сімдесятип'ятилітнього ювілею СУА.)

Голова підкреслила успіхи програми СУА "Молоко і булочка наймолодшим школярам України" і заходи щодо нового приміщення для Українського Музею, заохочуючи влаштувати спільну імпрезу на користь Будівельного Фонду, підкреслила також важливість повсякчасно дбати про приріст членства.

Збори ухвалили продовжувати спонсорство шести студентів і двох "Бабусь", оплачувати одній клясі сніданки, дальше вести "світличку", підтримувати Будівельний Фонд УМ. Для фінансування цих заходів влаштувати дві наші традиційні імпрези "Вишивані вечорниці" і "Мистецьку виставку".

Дарія Городиська, пресова референтка.

64-ий ВІДДІЛ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.

Загальні збори Відділу відбулися 17-го грудня 2000 р. Головою зборів була Ніна Самокіш, секретарем – Дарія Костів. Окружну Управу репрезентувала її голова Надія Савчук.

Управу Відділу обрано у такому складі: Ніна Самокіш – голова, Дарія Костів – заступниця голови, Люба Прокоп – протоколярна секретарка, Олена Лозова – скарбник .

Референтки: Ірина Закаляк – організаційна, Уляна Старосольська – культосвітня (Наталія Соневицька – заступниця), Люба Артимишин – мистецька, Соня Салдан – музейна, Марія Стефак – суспільної опіки, Галина Цігаш – стипендійна, Василина Дмитрик – господарська, Лідія Баб'юк – пресова.

Контрольна комісія: Христя Навроцька – голова, Наталія Білоус і Ярослава Рубель члени.

Уступаюча голова Відділу Христя Навроцька вручила грамоти Почесного членства 64-го Відділу довголітнім активним членкам – Любі Прокоп, Дарії Костів, Наталії Білоус, Ярославі Рубель, Любі Артимишин, Галині Цігаш, Уляні Старосольській, Соні Салдан.

Новообрана голова Відділу висловила подяку Христі Навроцькій за багаторічну самовіддану працю у Відділі.

В Управі 64-го Відділу є 5 нових членок, які щойно прибули з України. Вітаємо їх серед нас!

Лідія Баб'юк, пресова референтка.

45-ий ВІДДІЛ СУА ім. КАТРУСІ ЗАРИЦЬКОЇ, Варрен, Міч.

Загальні збори Відділу відбулися 16-го січня ц. р. в домівці СУА. На зборах була присутня голова Округи Наталка Гевко, головувала Дарія Конюх, секретаркою була Мирося Цап.

Управа Відділу обрана в такому складі: Стефа Король – голова Відділу, Ірина Прийма – заступниця, Таїса Розгін – протоколярна секретарка, Лідія Кизима – кореспонденційна секретарка, Зеня Серафин – скарбник.

Референтки: організаційна – Марта Шехович, культурно-освітня – Ірина Тарнавська, імпрезова – Ляля Патерин, пресова – Ірина Джуль, суспільної опіки – Мирося Цап і Люба Левак, господарська – Марія Дяків, вільна членка – Леся Лятишевська.

Контрольна комісія: Дарія Конюх, Валя Журківська, Наталка Гевко.

Ірина Джуль, пресова референтка.

89-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, Кергонксон, Н.Й.

Загальні збори Відділу відбулися 11-го січня 2001 року. Головою зборів була Михайлина Баран, секретарювала Стефанія Барановська.

Управу Відділу на 2001 рік обрано в такому складі: Анна Слободян – голова, Зеня Ковальська – заступниця, Михайлина Баран – секретарка, Агнес Хоманчук – скарбник.

Референтки: Стефанія Барановська – культурно-освітня, Меланія Кокорудз – суспільної опіки, Михайлина Баран – пресова, Нуся Вербовська – імпрезова, Марія Мороз – музейно-мистецька, Емілія Ренер – стипендійна, Анна Слободян – зв'язкова, Сильвія Кузів, Христина Головата і Льоля Савицька – господарські.

Контрольна комісія: голова Стефанія Барановська, членки Марія Зубрицька, Дарія Баран і Павлина Вальчук.

Михайлина Баран, пресова референтка.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ

ЯРОСЛАВА ТЕРЛЕЦЬКА-СКОБЕЛЬСЬКА

4 серпня 2000 р. відійшла у вічність **бл. п. Ярослава Терлецька з дому Скобельська**.

Народилася Ярослава 12 серпня 1907 року в Стрию. Учителювала в Україні згодом у переселенському таборі у Берхтезґадені, Німеччина. Була довголітньою вчителькою "Рідної школи" у Філядельфії. Належала до 43-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки у Філядельфії і була зразковою членкою. Ярослава була врівноваженою, працьовитою, глибоко віруючою людиною. Належала до Марійської дружини Зарваницької Матері Божої при парафії Христа-Царя у Філядельфії, де провадила молитовний ланцюг на вервиці. Щоденно приходила на Службу Божу і багато допомагала в церкві.

1979 року виїхала на Фльориду, замешкала в Маямі Біч і вступила до 17-го Відділу СУА.

Померла на Фльориді. Тіло покійної поховали на цвинтарі св. Марії у Факс Чейзі, ПА.

Вічна Їй пам'ять!

А. Максимович.

МАРІЯ ЦІСАРУК

17-го листопада 2000 року ми відпровадили на вічний спочинок по тяжкій недузі Марію Цісарук, з дому Рудницьку, членку 63-го Відділу СУА у Дітройті.

Марія Цісарук народилася в селі Корсів під Бродами 19 червня 1911 р. Закінчила учительський семінар в Перемишлі і вчителювала на Волині. Любила співати, брала участь у хорах ім. Котляревського, "Трембіті", церковному хорі. Із співом ішла крізь життя.

1936 р. вийшла заміж за Архипа-Андрія Цісарука. Під час війни виїхали до Німеччини, де Марія провадила садочки у таборах, пізніше виїхали до Америки. Належала до Марійської дружини і Клюбу сеньйорів та всюди сумлінно виконувала свої обов'язки, часто виступала з доповіддями на релігійну тематику, ділилася своїми думками і порадами.

Марія Цісарук була примірною християнкою, дружиною і матір'ю, виховала двоє дітей – Галину, яка стала мисткинею, і Ярему, який став співаком. Тішилася онуками і правнуками. Передчасно втратила свого чоловіка, але працювала дальше для добра громади.

Нам боляче, що відійшла така людина, ми схиляємо голови перед нею, а пам'ять про неї збереже українська громада, для якої М.Цісарук працювала довгими роками.

Родині складаємо щирі співчуття, а чужа земля нехай заступить Їй рідну.

Управа і членки 63-го Відділу СУА.

З технічних причин фотографії у лютневому числі журналу "Нашого Життя" надруковані нечітко. Перепрошуємо! — *Друкарня.*

Продовження зі стор. 4.

Утім, перебування на еміграції великим тягарем лягало на українських жінок, нелегким видалося це існування на чужій землі і для Валерії О'Коннор-Вілінської. Все, що оточувало цю милу, освічену, виховану жінку, все, в чому жила останнє десятиріччя, – було не те, чого прагнула, чого виглядала й про що раз у раз і незмінно згадувала. Сумно і трагічно... І так було мало не весь останній період її життя. Згадувала... бо фактично її життя на еміграції тільки й трималися, що на згадках. І всі старші українці йшли до В. О'Коннор-Вілінської. А вона згадувала свої радісні дівочі дні в товаристві славнозвісних її товаришок – Людмили Старицької, Лесі Українки, про свою національну чинність в родиннім колі славного М. Лисенка та заслуженого М. Старицького, про яких і написала цікаві й небуденно цінні, докладні спогади. Згадувала про громадське, літературне, мистецьке життя в Харкові, та Києві, де брала таку активну участь в різних його ділянках.

Несподівана 10 грудня 1928 р. смерть чоловіка Валерії Олександра Вілінського – українського вченого, інженера, члена Української Центральної Ради, директора Департаменту народної освіти, Генерального консула України в Швайцарії, а останніми роками на еміграції професора Української Господарської Академії в ЧСР, стала останньою краплиною людського терпіння і визначила межу життя та смерті.

У своєму записнику, на тій сторінці, яку вона заповнила ще в 1929 р., через 3 місяці по смерті чоловіка писала: "7.20 – 20 березня мені остаточно виявилася думка, що виникла після смерті Олеся: накласти голову на рельси. Я тоді запитала його: він дозволив мені. Потяг біжить од двірця на Німбург. Я поклала голову, моя шия на рельсі. Тук, тук, тук... враз набігає і мене нема... Олесик помер в одну хвилину. Везли труну по брудному шляху, потім спалили її в крематорії. Все просто механічно, і мені так. Мені так, як йому. Там будемо разом. Ніколи не було мені так тихо і гарно на душі, як в той день".

Вона була релігійною людиною, вірила в загробне життя і там сподівалась на зустріч з Олександром... рішила накласти на себе руки, щоб скоріше знову з'єднатися з коханим другом. Вона жила ще два роки в жахливій згадці, що на мить не лишала її. Два рази пробувала кинутися під потяг. Вперше підвів годинник – бо стояв, вдруге запізнилася на 6 хвилин. Думкою про порожнечу і безцільність дальшого свого існування вона спокійно і розсудливо ділилася майже з кожним із своїх знайомих. Її розважали хто як міг, вона вислуховувала терпеливо й лагідно всі слова втіхи й лишалася разом зі своїм глибоким горем. Любила слухати, коли згадували її чоловіка, тоді оживала, але враз її очі повивалися глибоким і без краю ніжним сумом. Ні перед ким собі не дозволяла плакати.

В грудні 1930 р., по двох роках з дня смерті Олександра Вілінського українська еміграція Подєбрад влаштувала жалобну академію на честь померлого професора. І мабуть надто загострило це спогади Валерії ... До цього слід прилучити її важкий фізичний стан. Восени 1930 р. почалися головні болі, й вона перестала добре бачити на одне око, не могла читати, писати. Життя втрачало свій сенс. А далі, обміркувала рішення, виправдавши себе думкою, що "нема великої межі між життям і смертю. В житті смерть і в смерті життя...", 19 грудня 1930 р. Валерія О'Коннор-Вілінська кинулася під потяг. Так незвичайно закінчила земне життя. Померла, бо любила без краю.

Саме в цьому вся самобутність української жінки – з її всеосяжною любов'ю, з її самопожертвою.

Це не рабське підкорення або рабське служіння – це вищий ґатунок самоусвідомлення, якого дійшла українська жінка!

НАМ ПИШУТЬ

Шановна пані редактор!

Хочу висловити Вам подяку за появу в журналі серії статтей про видатних жінок минулого. Ми про них мало або зовсім – не знаємо. Але й рівночасно дуже корисно довідатися про видатних і цікавих сучасних жінок. Вповні підтримую думку Марти Тарнавської ("НЖ", ч.10) щодо Людмили Тарнашинської. У неї гарний стиль, статті інформативні, стимулюють думку.

Цікаво, як сприняли б наші членки постійну рубрику в журналі "На актуальні теми" чи "Тут і там"? Я свідома того, що треба зважати на обсяг журналу, але це можна б зробити за рахунок статей з етнографії чи фолкльору – на це є в нас обширна література....-

Бажаю Вам здоров'я, наснаги й успіху у Вашій нелегкій редакторській праці.

***Віра Кліш**. Філядельфія.*

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ

1,500 дол. – Уляна Стек (49); **1,100 дол.** – Богдан і Анна Кравчуки (86); **1,000 дол.** – Андрій Васинчук (74); **по 500 дол.** – Юрій і Вікторія Міщенки (98), д-р Дарія Русин (33); **440 дол.** – Богдан і Христя Сеники (90); **410 дол.** – Александер Лісевич (28); **400 дол.** – Братство колишніх вояків 1-ої Дивізії УНА в США станиця у Лігайтоні, Па (91); **350 дол.** – 30-ий Відділ СУА; **по 300 дол.** – Теодозій і Лукія Грицеви (33), Анна Куцан, д-р Олександер Клос, Огайо; **250 дол.** – Петро і Розалія Пенгрини (33); по **200 дол.** – Богдан і Сузен Пискірі (51), 93-ій Відділ СУА, 106-ий Відділ СУА; **125 дол.** – Євген і Богданна Михайлови (91); **100 дол.** – Данило і Люба Більовщуки (4); **по 110 дол.** – Наталія Головінська (65), Наталія Змій (86), Уляна Тимкевич (86), 90-ий Відділ СУА; **75 дол.** – John & Doreen Rudan (86); **50 дол.** – Марія Слободян (65); **25 дол.** – Рената Бігун (28), 33-ій Відділ СУА; **20 дол.** – Валя Цурковська (22); **10 дол.** – Ольга Люшняк (22), Євстахія Струтинська (22), Мирослава Цибрівська (22).

У ПАМ'ЯТЬ

У світлу пам'ять **бл. п. Ірени Салук**, яка відійшла у вічність 29 жовтня 2000 р. на 92-у році життя, замість квітів на могилу родина, приятелі та знайомі склали через Стипендійну Акцію сиротам в Україні: **250 дол.**– Квітка, Данко і Лесик Пащини; **по 100 дол.** – Нестор і Марта Базарки, Ігор і Тамара Витковицькі, Зенон і Зірка Когути; **75 дол.** – Марко і Міка Чуми; **50 дол.** – Влодко і Ліда Базарки, Костик і Терешка Бені, Ярко Бігун, Вікторія і Реня Герлинські, Ніна Панщак, Роман і Дарія Раковські, Роман і Мотря Слоневські, Нестор і Марта Терлецькі, Богдан і Мирося Футеї, Христя Шипилява, Геник і Ліда Яросевичі; **по 25 дол.** – Ольга Гаєцька, Осип і Ірена Голинські, Поля Книш, Віра Панчак, Ірена Чума; **по 20 дол.** – Люба Турчин, Марія Юрків.

Нехай Американська земля буде легкою нашій дорогій мамі, бабусі і прабабусі. Всім жертводавцям щиросерде спасибі! Нехай Господь нагородить Вас щедрими ласками!

Квітка Пащин з родиною.

In memory of my Aunt, **Pauline Zuk-Swist,** please accept my donation in the amount of **$1,200** to the UNWLA INC. Scholarship Program through Branch 49 in Buffalo. **Vera Grushetzky.**

У пам'ять дорогого брата **д-ра Володимира Кліша** складаю **1,000 дол.** для студента медицини Чернівецького університету (через 90-ий Відділ СУА). **Неонілія Кліш.**

In loving memory of our dear member and past president **Mrs. Mary Sagan Rodak** who died September 13, 2000, Branch 36 is donating **$50.00** to the UNWLA Scholarship Program.

Luba Nowak, President, Branch 36.

У світлу пам'ять **бл. п. Івана Крамарчука** складаю **50 дол.** Марії Крамарчук, а родині висловлюю щирі співчуття. **Люба Більовщук.**

У пам'ять **бл. п. Івана Крамарчука** складаю **50 дол.** Марії Крамарчук, а родині висловлюю щирі співчуття. **Анна Кравчук.**

У світлу пам'ять **бл. п. Юрія Козака** складаю **50 дол.** Родині висловлюю щирі співчуття.

Люба Більовщук.

У пам'ять **бл. п. Олега Бакальця** для сиріт в Україні склали **по 20 дол.:** – Ольга Путакевич, Іван і Ірина Ільницькі, Хризантина Кордуба.

Марія Бакалець, 70-ий Відділ СУА.

Замість квітів на могилу **бл. п. Віри Гаврилів** склали (через 106-ий Відділ СУА, Гартфорд, Конн.): **50 дол.** – Роман і Алла Трохимчуки; **25 дол.** – Людмила Хмелівська; **20 дол.** – Андрій Ковтун; **10 дол.** – Павло Хмелівський.

Меланія Кузьма, скарбник 106-го Відділу СУА.

З нагоди другої річниці смерти моєї найдорожчої невіджалуваної **Орисеньки**, членки 33-го Відділу СУА, складаю **100 дол.** на стипендію пластунці в Україні. **Ігор Руденський,** Огайо.

З НАГОДИ

Ми вдячні жертводавцям, які замість дарунків на різдвяні свята склали датки на Стипендійну Акцію СУА: **500 дол.** – д-р Любомир і Марія Явні; **150 дол.** – Володимир і Уляна Дячуки; **120 дол.** – Олег і д-р Ольга Сохани; **100 дол.** – Ігор і Олена Сохани; **50 дол.** – Юрій й Лада Ґавдяки.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Орися Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА
Люба Більовщук, референтка стипендій СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

100 дол. – 93-ій Відділ СУА, Гартфорд, Конн.; **40 дол.** – Марія Дозорська,; **по 25 дол.** – Аріядна Бах, Ольга Якубовська; **20 дол.** – Оксана Коропецька; **15 дол.** – Катерина Сенчишак; **по 10 дол.** – Анна Губач, Неоніля Кліш, Неоніля Кузич, Стефанія Дуб, Катерина Кобаса, Іванна Коць, Лідія Кий, Христина Плюта; **по 5 дол.** – Анна Столярська, Пет Василина.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Флюнт**, довголітньої членки 19-го Відділу СУА у Трентоні, складаємо **25 дол.** Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Членки 19-го Відділу СУА, Трентон, Н.Дж.

У пам'ять бл. п. **Романа Левицького** складаємо **20 дол.**

Інж. Ярослав і Ярослава Букачевські.

У першу річницю смерти моєї сестри **бл. п. Стефанії Пастушенко** замість квітів складаю **20 дол.**

Дарія Гусар.

У пам'ять колишньої голови Округи **бл. п. Ольги Цар** складаємо **50** дол.

У пам'ять **бл. п. Олега Бакальця,** сина Марії Бакалець – членки Окружної Управи, складаємо **50 дол.**

Окружна Управа Нью-Джерзі,
Ліда Крамарчук, скарбник.

Спростування

У журналі за лютий стор 28 (пожертви за грудень, ліва колонка) слід читати: **35 дол. (через 93-ій Відділ СУА)** склала **Юлія Масник.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Орися Яцусь, адміністратор журналу.

ЗАПАСНИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

100 дол. – 91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Па.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ 2001 р.

У першу болючу річницю смерти мого чоловіка **бл. п. Івана Головка** складаю **500 дол.** на допомогу "Бабусям" і сиротам в Україні.

Софія Головко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Петра Івасишина**, батька членки нашого Відділу Наталки Сантарсієро, складаємо **50 дол.** на допомогу "Бабусям".

Ірина Коновка, секретар 97-го Відділу СУА.

Замість квітів на могилу **бл. п. Романа Лапичака**, чоловіка Ірени Лапичак, членки 86-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Ньюарку, Н.-Дж., складають **100 дол.** на допомогу "Бабусям" в Україні".

Надя Канюка.

30-ий Відділ СУА в Вайт Плейнс, Н.-Й. складає **110 дол.** на допомогу "Бабусям" в Україні. **Надія Цвях.**

A donation of **$1,000** is being made through the generosity of the **Drs. D. & M. Jarosewysz** Memorial Charitable Gift Fund of the Fidelity Investments Charitable Gift Fund.

Lorraine F. Hubrich, Senior Vice President.

Богдан М. Пискір складає **400 дол.** на допомогу сиротам в Україні. **Марія Пискір.**

Замість квітів на могилу **бл. п. Йосифа Сигіди**, чоловіка Наталки Сигіди, 86-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги в Ньюарку, Н.-Дж., складає **100 дол.** на допомогу "Бабусям" в Україні.

Надя Канюка.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Палевич** (через 10-ий Відділ СУА в Філядельфії, ПА) зложили: **40 дол.** – Я. Саєвич; по **25 дол.** – М. і Х. Озаркови, М. і Я. Колибабюк; **по 10 дол.** – І. і В. Возні, А. Матковська. **Разом 110 дол.**

Теодозія Гарасевич, 10-ий Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої приятельки і товаришки зі школи **бл. п. Ліди Строцької-Тауридзької**, яка відійшла у вічність 12 грудня 2000 р. в Аргентині, складаю **50 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА. **Дарія Ломницька.**

93-ій Відділ СУА в Гартфорді, Н-Й складає **200 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА. **Ярослава Кукіль,** 93-ій Відділ.

На Фонд Суспільної Опіки СУА **зі спадку бл. п. Володимира Берізки,** активного члена укра-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

інської громади в Кергонксоні, Н-Й, **складаємо 2000 дол.** **Анна Слободян**, виконавець заповіту.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Емілії Доберчак** на допомогу "Бабусям" в Україні склали: **по 200 дол.** – д-р А. і Т. Тершаковці, д-р І. і О. Терлецькі; **по 100 дол.** Я. і К. Червоняки, Я. і В. Криштальські, Р. і М. Слонєвські; **95 дол.** – д-р Н. і М. Терлецькі; **по 50 дол.** – П. і М. Червоняки, д-р Я. і Б. Ґелети, Е. і Л. Яросевичі, К. Кузмич, Х. Шепелява, А. і Д. Слонєвські, М. Тершаковець і Р. Гавриляк, Т. М. Терлецький, д-р М. і Р. Яримовичі; **30 дол.** – Т. і Т. Царики; **25 дол.** – Б. і К. Пасчини. **Разом 1,300 дол.**

Марта Терлецька.

91-ий Відділ СУА в Бетлегем, ПА, складає **50 дол.** на допомогу "Бабусям" в Україні.

Богданна Михайлів, секретар.

Received **$143.00** from United Way of New York City in payment of a designated gift to Social Welfare Fund of UNWLA by an employee of PNC Bank.

У пам'ять **бл. п. Марії Чайковської,** матері Ляриси Шпон, складаю **20 дол.** на допомогу "Бабусям" в Україні (через 56-ий Відділ СУА в Норт Порт, Фл.). **Люба Ярмак-Спіно.**

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

In memory of **Margaret Orszulak,** we are making a contribution of **$40** to the Chernobyl Fund of UNWLA.

Alice A. Kuch.

In memory of **Volodynyr Barahura**, the father of my neigbor Christine Diakunchak, we are making a donation of **$25** to the Chernobyl Fund of UNWLA.

Mike & Denise Zwicker.

Д-р Теофіль і Марія Артемовичі складають **3,000 дол.** через 47-ий Відділ СУА в Рочестері, Н-Й. Марія Артемович є довголітньою членкою 47-го Відділу. Кошти призначені на лікування дітей з екологічно забруднених регіонів України.

Ірина Руснак, 47-ий Відділ СУА.

93-ий Відділ СУА в Гартфорді складає **200 дол.** на медичну допомогу в Україні.

Ярослава Кукіль.

У світлу пам'ять моєї покійної дружини **бл. п. Марії (Мушки) Ходновської** складаю **500 дол.** – мій перший внесок у добродійний фонд "Порятунок дитини з лейкемією" при Обласній дитячій спеціалізованій лікарні у Львові.

Нестор М. Ходновський.

МОЛОКО і БУЛОЧКА
наймолодшим школярам України

1,000 дол. – Христина Мельникович; **250 дол.** – Надія Троян; **150 дол.** – 3-ій Відділ СУА, Фенікс, АР; **100 дол.** – Оксана Куровицька (через 3-ій Відділ СУА, Фенікс, АР); **100 дол.** – Марта і Євстахій Яроші (через 83-ій Відділ СУА в Нью-Йорку); **127 дол.** – Jeffrey J. White; **100 дол** – Іванна Коць; **50 дол.** – Дарія Миндюк; **25 дол.** – М. і М. Савчуки; 25 дол. – 49-ий Відділ СУА, Боффало, Н.Й., (20 дол. – Тетяна Паславська, 5 дол. – 49-ий Відділ).

38-ий Відділ СУА в Денвері, Кол., складає 920 дол. із збірки на "Молоко і булочку наймолодшим школярам України". **Іна Салдит**, секретар.

З нагоди 90-ліття з дня народження нашого найдорожчого, тепер вже покійного тата бл. п. **Володимира Барагури** складаємо **90 дол.** на сніданки наймолодшим школярам в Україні.

Дзвінка Брикович і Христя Дякунчак.

63-ій Відділ СУА, Округа Дітройт провів збірку, на якій зібрано: по **100 дол.** – І. Коцур, Р. Гординський; **50 дол. – Р. Гущак; 30 дол. – Н. Кунинська; 25 дол.** – хор церкви Непорочного Зачаття; по **20 дол.** – П. і Л. Місьонги, Р. Лазарчук, О. Майсюра, д-р П. Лазарчук, М. Дякун, А. Швед, В. і О. Карпенки; **15 дол.** – М. Наконечна; **по 10 дол.** – М. Миськів, П. Кушнір, Л. Коритовська, О. Цєпли, І. Кисіль, Я. Марущак, Р. Кузь, А. Руб. Г. Полець; **8 дол.** – О. Гищак; **по 5 дол.** – М. Троян, І. Врицький, З. і М. Василькевичі, Р. Зуґар, І. Цар, С. Добрянський, І. Добрянський, Р. Дідицький, І. Байко, І. Кошів, С. Феденко, С. і М. Петруші, Е. Петруша, Г. Притула, А. Захарко, О. Рорбах, В. Долбин, М. Кой, Р. Дуда, Манастирський, д-р Газен, А. Коваленко, В. Рачолюк; **4 дол.** – М. Феєр, 63-ій Відділ СУА; **3 дол.** – Н.Н., В. Холивай; **по 2 дол.** – М. Колумбет, Галя, Н.Н., Н.Н., Н.Н. **Разом: 700 дол.**

У пам'ять **бл. п. Тараса Гайдука** (через 22-ий Відділ СУА в Чікаго) складаю **25 дол.**

Анна Дячун-Слободян.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-р Зеновія Семкова** складаю **50 дол.** (через 22-ий Відділ СУА в Чікаго) **Люба Семків.**

У світлу пам'ять **бл. п. Іванни Кашуби** складаю **20 дол.** (через 22-ий Відділ СУА в Чікаго).

Пелагія Матвіїшин.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Карнауха,** брата нашої членки Алли Трохим-

чук, Склали (через 119-ий Відділ СУА в Йонкерс, Н.-Й.): **100 дол.** – д-р А. і Р. Трохимчуки; **по 25 дол.** – М. Борковська, І. і Я. Моцюки; **20 дол.** – В. Кушнір-Винник. **Разом: 170 дол.**

Ірена Моцюк, голова Відділу.

1-ий Відділ СУА в Нью-Йорку провів збірку, на якій склали: **по 50 дол.** – В. і Л. Магуни, д-р І. Магун, П. Сусь; **30 дол.** – А. Сєрант; **по 25 дол.** – М. Савицька, С. Семущак; **по 5 дол.** – Д. Рекуча, А. Шот, А. Куснірчук. **Разом: 245 дол.**

Лідія Маґун, голова Відділу.

Апостольство Молитви у Вільмінґтоні, Дел. (St. Nicholas Church Sacred Heart Society of the Apostleship of Prayer) провело продаж печива, прибуток – **200 дол.** склали на сніданки наймолодшим школярам України.

Ірина Столяр.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди Різдвяних Свят і Нового Року (через 22-ий Відділ в Чікаго) на "Молоко і булочку наймолодшим школярам України" склали: **175 дол.** – Д. і І. Менцінські; **150 дол.** – д-р А. і д-р Л. Казанівські; **100 дол.** – О. і Т. Поповичі; **75 дол.** – О. Казанівська. **Разом: 500 дол.**

Оксана Мельник, 22-ий Відділ СУА.

З нагоди різдвяних свят **Анна Янціх** складає **50 дол.** через 12-ий Відділ СУА в Клівленді, Ог., на допомогу сиротам в Україні.

Ліда Вирста, голова Відділу,
Дарія Федорів, референтка Суспільної Опіки.

1-ий Відділ СУА в Нью-Йорку складає **щиру подяку д-р Ігореві Маґунові** за доповідь у Відділі. Д-р Маґун гонорар подарував на цілі Суспільної Опіки.

Управа 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

Received check in the amount of **$500** from Fleet Matching Gifts Program as a match to the donation made in honor of **Maria S. Shtohryn** on her birthday – please see "Our Life" December 2000.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Романна Кекіш, скарбник СО СУА.
Надія Шміґель, референтка СО СУА.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

Пожертви за листопад

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

У пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-ра Ярослава Бущака** складаю **1,000 дол.**

Дарія Бущак.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. Михайла Жовніра** складаю **500 дол.** і бажаю УМ успіхів у дальшій праці. **Іванна Жовнір.**

У пам'ять **бл. п. Ольги Казевич** складаємо **25 дол.** **Зеновій і Оксана Стельмахи.**

У пам'ять **бл. п. Михайла Ляльки** складаю **25 дол.** **Володимир Мотика.**

У пам'ять **бл. п. д-ра Богдана Коваля** складаємо **25 дол.** **64-ий Відділ СУА.**

У пам'ять **бл. п. Віри Шумейко** склали: по **100 дол.** – О. і М. Гельбіги, М. Данилюк, Г. Сминдак; **по 50 дол.** – І. і Я. Лучечки, Д. і С. Косовичі, Я. і В. Бачинські; **30 дол.** – В. Корнага; **по 25 дол.** – Б. і О. Кузишини, Р. Фенчинська, М. Мандзюк; **20 дол.** – Ю. і Х. Навроцькі.

У пам'ять **бл. п. Іванни Солтис** складаємо **25 дол.** **Юрій і Христина Навроцькі.**

In memory **of Peter Iwasyszyn Evans** we are donating **$50.** **Steve & Joyce A. Melnyczuk.**

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди 75-ліття СУА складаю **1,000 дол.** Бажаю успіхів і всього добра.

Іванна Шкарупа.

З нагоди 50-ліття вінчання дорогих приятелів **Людмили і Юрія Костюків** складаємо **50 дол.** Ювілярам бажаємо міцного здоров'я і многих літ.

Лідія і Володимир Магуни.

Дякуючи родині за відвідини, складаю **50 дол.** **Наталія Білоус.**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ УМ

У пам'ять мого приятеля **бл. п. д-ра Віктора Китастого** складаю **100 дол.**

Проф. Зірка Воронка.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

У пам'ять **бл. п. Наталії Загайкевич,** членки 28-го Відділу СУА, складаю **25 дол.**

Наталія Кравчук.

У пам'ять **Параскевії Щур** складаємо **20 дол.** **Ярослав і Євгенія Ликтеї.**

У пам'ять **бл. п. Іринея Гарасим'яка** складаємо **100 дол.** **Роман і Лідія Процики.**

In memory of **Sylvia Kuntos** we are donating **$175.**

The Embroidery Group at The Ukrainian Museum.

In memory of **Taras Lukach** I am donating **$100.** **Maureen Alexander.**

In memory of **Taras Lukach**, a long time friend and professor foreign languages ar San Jose State University, I am donating **$200.**

Mike Mc. Intyre Professor Emeritus
San Jose State University.

In memory of **Roman Lewycky**, a wonderful musician, I am donating **$25.**

Catherine Kuscenko.

ГРУДЕНЬ 2000

ТРИВАЛИЙ ФОНД

In loving memory of **my wife Rosalie Polche** I am donating **$10,000** to the **Sir Harry and Rosalie Polche Endowment Fund.** **Sir Harry Polche, KSG.**

In loving memory **of Rosalie Polche** I am donating **$10,000** to the **Mary and Nicholas Chuma Memorial Fund.** **Natalie Chuma.**

На тривалий **Фонд ім. Ігоря і Роми Гайдів 2,000 дол.** склали **І. і Р. Гайди.**

На тривалий **Фонд ім. 67-го Відділу СУА 1,000 дол.** склав **67-ий Відділ СУА.**

На тривалий **Фонд ім. 67-го Відділу СУА 10 дол.** склала **Стефанія Цегельська.**

На **Меморіяльний Фонд ім. Марії, Івана і Ігоря Кифорів 1,000 дол.** склали **В. і О. Роговські.**

На **Меморіяльний Фонд ім. Анни Байко, Марії і Миколи Стисловичів 600 дол.** склала **О. Байко.**

На **Меморіяльний Фонд ім. д-ра Миколи і Олександри Терлецьких 1,000 дол.** склали **д-р А. і Т. Тершаківці.**

ДАТКИ

2,000 дол. – зі спадку Володимира Берізки; **1,800 дол.** – Б. і Л. Гайдучки; **1,200 дол.** – Т. і С. Геврики; **по 1,000 дол.** – д-р Д. і д-р Я. Яросевичі (Memorial Charitable Gift Fund), д-р Ю. Трухлий, Ю. і М. Пазуняки; **600 дол.** – К. Антипів; **по 500 дол.** – Р. Шуган, Н. Ільницька, А. Перейма, М. Банах, М. Перейма; **450 дол.** – д-р М. і Л. Прокопи; **по 250 дол.** – д-р Ю. і Н. Попелі, Владика В. Лостен, Д. Байко; **по 200 дол.** – М. і Н. Шміґелі, Школа гри на бандурі, Н. Й.; Л. Грабовська, Г. Поритко, М. і Р. Тимчишини, О. Городецька, д-р Л. і І. Кушніри, Н. Schlaffer; **150 дол.** – д-р С. Стецура; **108,75 дол.** – Б. Божемський; **102,35 дол.** – Л. Цайнінґер; **по 100 дол.** – д-р Ю. Солтис, Т. Гусяк, д-р М. і д-р А. Войтовичі, Т. М. Доберчак, О. Мішко, М. Цибрівська, д-р М. Бек, д-р А. Підгородецька, д-р С. Ничай, "Самопоміч" Українсько-Американська Кредитова Спілка, Ньюарк, Н.-Дж., Л. і Д. Курилки, Р. Кузьмич, О. Склепкович, А. Максимович, В. Клебович; **90 дол.** – А. Сочинська; **по 80 дол.** – М. Ярош, Б. Неганів; **по 75 дол.** – П. і Л. Палієнки, М. Рудик; **по 70 дол.** – П. Криса, д-р Х. Кузьмович; **60 дол.** – А. Лемп (Exxon Mobil Foundation), Я. і В. Білінські; **по 50 дол.** – О. Альвіно, О. Берч, д-р І. і М. Фізери, О. Кудлак, С. Кудлак, А. Ґбур, В. і С. Сенежаки, М. Шиприкевич, О. і В. Винники, Л. Артимишин, С. і І. Ждани, Б. і Х. Турченюки, Ю. і О. Добчанські, М. Міляничь, М. Савицька, д-р Д. і М. Стахови, Я. і С. Шпаки, Т. Волянський. Я. Пришляк, Ю. і Т. Прятки; **по 40 дол.** – Ю. і Д. Костеви, д-р І. і В. Цегельські, І. і О. Денисенки, А. і М. Дергаки; **по 30 дол.** – Т. Мриц, А. Никорчук, Б. і Х. Кульчицькі; **по 25 дол.** – Р. Мельниченко, Л. Глинянська-Парех, І. і Г. Лобаї, Ю. і М. Вальчуки, І. Назаревич, М. Стасів, Я. Почтар, д-р Є. і А. Ґілі, М. і О. Куропасі, М. Черевайко, Л. Королишин, І. Драґан, В. і О. Полійчуки, О. і С. Менцінські, С. Барусевич, М. Пінага, С. Кобилецька, М. і Е. Подоляки, І. Лісікевич, С. Longinotti, R. Worobel; **по 20 дол.** – Д. Мудра, П. Рак, А. Кібало, Д. Ломницька, М. Василишин, д-р Я. Очеретько, М. Сидір, Я. Кіцюк, М. Задояна, Я. Солган, Т. Женюк, Л. Гнатов, С. Головка, Ю. Охримович, С. Романко, Г. Гомзяк, А. Павлинська, Л. Пакула, О. Кроглей, М. Хом'як, Т. Сидоряк, д-р В. і Л. Ленцики, М. Грицак, С. і К. Качмарські, В. Головінська, О. Калинович, П. і Е. Боднаренки, П. Грицак, О. Бачинська, Я. Казанівська, Н. Сайкевич, З. Ясінська, Р. Мітрінга, М. Василишин, С. і Б. Навгольники, А. Турчин, А. і Г. Стахневи, О. Діямонд, А. Слободян, В. Коваленко, І. Куца; **по 15 дол.** – П. і А. Світніцькі, Г. Шубяк, М. Тренза, В. Грицин, М. Стасюк; **по 10 дол.** – М. Старостяк, К. Бельґгаус, М. Захарків, К.Е. Reback, Т. Назарук, С. Боднар, Д. Пасічняк, Т. Когут, Л. Височанський, В. і О. Гриньківи, М. Мудрик, А. Симон, А. Ковалюк, Л. і О. Стеткевичі, М. Мелета, М. Соловій, В. Клех, К. Терлецька, Б. і С. Макухи, З. Квіт, М. і Р. Ґуралі, Б. Желехівський, М. Курчак, З. Ясінська, М. Борис, Е. Рокіський, В. Батіг, С. Семущак, М. Свінчук, О. Дутка; **по 5 дол.** – О. Бринь, С. Ґольбів, Т. Слюсаренко, О. Буката, В. Захаріясевич, Е. Рокіський, М. Полянська, І. Твердохліб; **4 дол.** – Л. Турчин.

Закінчення в наступному числі.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

УЧІТЕСЬ, ЧИТАЙТЕ...

Учітесь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає,
Того діти цураються,
В хату не пускають.
Чужі люди проганяють,
І немає злому
На всій землі безконечній
Веселого дому.

Іванна САВИЦЬКА

УКРАЇНА РІДНА МАТИ

"Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте
І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь.
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає..."

Так навчав Тарас Шевченко,
І кожний з нас знає,
Що без книжки, без науки
Не буде нам волі.
Україна не добуде
Щасливої долі...
То ж учімося посполу
Чужого і свого
І шануймо Рідну Школу,
Скарбу дорогого.
"Бо хто матір забуває,
Того Бог карає",
Так навчав Тарас Шевченко
І кожний з нас знає,
Що та мати – рідна мова,
І церква, і віра,
Пісня гомінка, чудова,
І сердець офіра...
То преславні отамани,
І козацтво добре.
Князі наші і гетьмани,
Повстанці хоробрі...
Рідна мати – то звичаї
І прадавня ноша,
Небо синє і безкрає,
Пшениця хороша...
Пахощі квіток і м'яти,
Соняшника, рути...
Україно! Рідна мати!
Тебе не забути!

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

Ніна ГОРИК

БЕРЕЗНЕВА КОЛИСАНКА

Гойда, гойда-да,
З стріхи капає вода.
Кап! – на стежинку,
Кап! – на стеблинку.

Плаче баба снігова –
Розболілась голова.
От вона чалап-чалап,
Слізки в неї кап та й кап.

Як прийшла до ставу;
- Я вже тут розстану,
Попливу струмочком
Та й по-під місточком
У боброву хатоньку –
Спатоньки-спатоньки.

Буде снитися про те,
Як травичка росте,
Як ростуть на лугах,
На зелених берегах
Кольорові квітоньки
І маленькі дітоньки.

Марко ВОВЧОК

ВЕСНА ЙДЕ

Весна йде та йде. Ось уже і небо голубе і чисте, і вода голуба просвітчаста. Сонечко блищить і горить, гаї розвиваються; садки зацвітають; увечері десь тьохнув соловейко на листатому клені; кує зозуля на високій березі; гуде бджола; мигтять білі метелики понад молоденькою травичкою; хрущі літають гучливі... Якийсь гомін, гук якийсь, чи з-під землі, чи з води, чи з неба!..

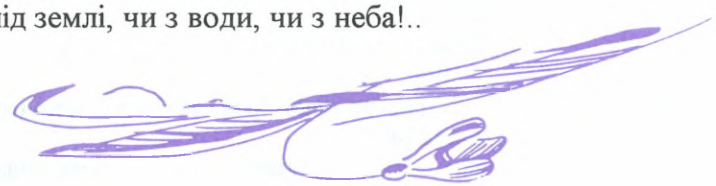

Оксана ЛЯТУРИНСЬКА

ЛЕТЯТЬ ЛЕЛЕКИ

Клекіт, клекіт, клекіт!
То летять лелеки
радісним ключем.
Вибігай, хапцем
під веселий гомін
набирай соломи!

- Не летіть, лелеки,
від села далеко! –
Крильця вам спадуть.
Ви сідайте тут
на селянську стріху
людям на утіху!
Хата недалечко.

Тут вам на гніздечко
от соломи жмут,
хлопці й ще знесуть,
ще знесуть чимало,
щоб не нарікали!

СМАЧНОГО!

МЕД І ГОРІШКИ

Риж смажений з горіхами

12 оз. рижу (довгого)
3 ложки соняшникової олії
1 мала грубо січена цибуля
8 оз. диких грибів (portabela)
½ горнятка лісових горішків (січених)
½ горнятка горішків пекан (січених)
½ горнятка мигдалю (січеного)
4 ложки свіжої січеної петрушки
сіль і перець

Риж зварити та сполоскати холодною водою. У великій сковороді зігріти половину олії і всмажити на ній риж (2-3 хвилини). Риж забрати в іншу посудину, а до сковороди додати решту олії і цибулю, смажити 2 хвилини. Додати грубо покраяні гриби і ще смажити 2 хв. Всипати горішки на 1 хвилину, додати вже підсмажений риж, змішати і ще смажити 3 хвилини. Посолити, поперчити, додати петрушку, перемішати та гарячим подавати на стіл.

Салата з грушок

1/3 горнятка соку з морелів
2 ложки оцту з виноградного вина
2 ложки оливкової олії
1 чайна ложка меду
1 чайна ложка січеної свіжої м'яти
1/8 чайної ложки солі
1/8 чайної ложки сухої гірчиці
3 груші без шкурки, покраяні
¾ горнятка волоських горіхів
12 горняток мішаної салати (зеленої).

Перших сім складників добре перемішати. Полити ними грушки, заховати в холодильник, щоб добре остигли. Перед поданням додати зелену салату, вимішати, зверху посипати горішками.

Курка з медом і горіхами

1 мала курка (frying)
сіль, перець
борошно
2 ложки масла
1 горнятко молока
1/2 горнятка меду
1/2 горнятка грибів (з бляшанки)
1/2 горнятка волоських горіхів.

Курку поділити на частинки, посипати сіллю і перцем. Притрусити борошном, уложити в плоскій посудині і скропити маслом. Вставити до нагрітої печі, не накриваючи, на пів години, щоб зарум'янилася. Змішати молоко з медом, залити курку і вставити знову до печі, але на зменшеному вогні, ще на одну годину. 15 хвилин перед кінцем додати гриби і горішки.

Торт горіховий

10 яєць, поділити
1 горнятко цукру
1 ложка цитринової шкурки
2 ложки цитринового соку
11 оз. мелених волоських горіхів
1/4 горнятка дрібних пересіяних тертих сухариків.

Дві тортівниці (10 дюймів) вимастити (тільки дно) і посипати мукою.

Збити піну, додаючи поступово 2 ложки цукру. Коли піна вже зовсім туга, додавати по-трошки решту цукру, соку, цитринової шкурки і вкінці всі жовтки. Продовжувати бити ще хвилину, але на зниженій швидкості. Рукою чи копистком легко домішати горіхи, змішані з тертими сухариками. Вилити цю масу до приготованих тортівниць. Пекти в печі, нагрітій до 350° F – 30 хвилин, перевірити. Якщо потрібно ще допікати, знизивши температуру до 325° F.

Після спечення залишити у тортівниці ще на 5 хвилин, обрізати стінки ножем, викинути на підставку і ще раз обернути, щоб верх кружка був зверху. Перекладати масою, коли зовсім простигне.

Чоколядова маса до торта

8 оз. масла
16 оз. цукру пудри
1 яйце
6 оз. розтопленої прохолодженої чоколяди
запах рому

Все чергою збивати в електромішалці (mixer), щоб стало дуже пухким і переложити торт.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Іванна Рожанковська
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Софія Геврик	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Оксана Фаріон	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Мотря Воєвідка-Слоневська	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська	— протоколярна секретарка
Омеляна Рогожа	— кореспонден. секретарка
Надя Цвях	— скарбник
Марта Богачевська-Хомяк	— вільний член
Ірина Стецьків	— вільний член

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко	— Дітройт
Стефанія Вочок	— Філядельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марта Стасюк	— Північний Нью-Йорк
Марія Полянська	— Нью Джерзі
Іванна Шкарупа	— Огайо
Любомира Калін	— Чікаґо
Зоряна Мишталь	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Центральний Нью-Йорк
Марія Одежинська	— зв'язкова далеко віддалених відділів

РЕФЕРЕНТУРИ

Надія Шміґель	— суспільної опіки
Катерина Івасишин	— виховна
Марія Пазуняк	— музейна
Люба Більовщук	— стипендій
Ольга Тритяк	— архівальна
Марта Пеленська	— екології

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич	— голова
Таїсса Турянська	— член
Лідія Черник	— член
Надія Цвях	— заступниця
Рома Шуган	— заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Iwanna Rozankowskyj
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug	— 1-st Vice President
Sophia Hewryk	— 2nd VP — Membership
Oxana Farion	— 3rd VP — Culture
Motria Voyevidka-Slonievsky	— 4th VP — Public Relations
Barbara Bachynsky	— Recording Secretary
Omelana Rohoza	— Corresponding Secretary
Nadia Cwiach	— Treasurer
Martha Bohachevsky-Chomiak	— Member-at-Large
Irena Steckiw	— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko	— Detroit
Stefany Wochok	— Philadelphia
Nadia Sawczuk	— New York City
Martha Stasiuk	— New York - North
Maria Polanskyj	— New Jersey
Iwanna Shkarupa	— Ohio
Lubomyra Kalin	— Chicago
Zoryana Mishtal	— New England
Theodosia Kushnir	— New York - Central
Maria Odezhynska	— Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Nadia Shmigel	— Social Welfare Chairwoman
Katherine Iwasyshyn	— Education Chairwomen
Maria Pazuniak	— Art/Museum Chairwoman
Luba Bilowchtchuk	— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
Olga Trytyak	— Archives Chairwoman
Marta Pelensky	— Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych	— Chairwoman
Taissa Turiansky	— Member
Lidia Czernyk	— Member
Roma Shuhan	— Alternate

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 108 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237
Адміністратор бюра — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.
Адміністратор-бухгальтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

Електронна пошта / e-mail: irynak@aol.com
http: //www.unwla.org/index.html

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: **UkrMus@aol.com**

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at Additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, NY 10003

"Южно-русскій орнамент". А. Лисенко, 7 видання І. А. Розова. Київ 1886 р.
Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. Вишивати Д.М.С. червоними ч. 666 і чорними.
Ornament. A. Lysenko, 7th edition I. A. Rozov. Kyiv 1886. From the collection of Evhenia Bachynsky-Fedusevych.
DMC red 666 and black.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.